ATILIM

Bütün ülkelerin proleterleri birleşiniz!

Kurucusu: İ.Bilen   Sayı:21 (201)

Türkiye Komünist Partisi Merkez Komitesi organı 1 Haziran 1987

DEMOKRATİK TÜRKİYE DAHA GÜÇLÜ TKP!

Hükümetin işçi ve sendika hareketine saldırıları altında:

MÜCADELE DAYANIŞMAYI ÇEKİYOR, DAYANIŞMA MÜCADELEYİ GÜÇLENDİRİYOR !

Asgari Ücret Komisyonu, toplandığı gibi dağıldı. Hükümetin, erken seçim hesaplarıyla bağlı olarak yeni asgari ücretin belirlenmesini Eylül ayına doğru kaydıracağı belli oldu. Her durumda, komisyonun Türk-İş'in ILO ölçüleri içinde öne sürdüğü asgari ücretin, işçinin ailesi ile birlikte insanca bir yaşam sürdürebilmesine yetecek düzeyde saptanması istemini gözönüne almasını kimse beklemiyor. Kamu işverenleri sendikalarını TİSK'e üye ederek patronlardan yana açık tutumunu ilan eden hükümet ile TİSK cephesinin toplam 10 oyuna karşılık, Türk-İş, 5 oyla komisyonda azınlık durumunda.

Asgari ücretin gündeme gelmesi, Özal hükümetinin ülkeyi uluslararası tekeller ve yerli işbirlikçileri için nasıl bir "ucuz emek" cennetine, emekçiler için ise ne denli yaşanmaz bir cehenneme çevirmiş olduğunu çarpıcı bir şekilde gözler önüne serdi. Bugün, bir avuç azınlığın milyarlarca lirayı har vurup harman savurduğu ülkemizde 650 bini aşkın emekçi, kendisini ve ailesini yalnızca 28 bin lira ile geçindirmek zorunda bırakılmış, açlığa itilmiştir.

Asgari Ücret Komisyonu'nda konuşan TİSK temsilcisinin iddialarının aksine, toplu sözleşme yapılan, yani sendikalı olan yerlerde de durum pek farklı değildir. Greve yeni çıkan Kale Kilit Fabrikasından bir işçinin, greve neden evet dediğinin anlatmak için gazetecilere gösterdiği bordrosu, 12 yıllık bir işçinin ancak 50 bin lira net ücret aldığını kanıtlıyor. Petrol-İş'in bir araştırması da, en yüksek gelir elde edilen sektörlerin başında yer alan bu işkolunda bile, çalışanların ortalama net ücretlerinin yalnızca 62 bin lira olduğunu saptıyor.

Kaldı ki, enflasyon reel ücretleri sürekli düşürürken, Odalar Birliği raporunda bile gelir dağılımının emekçiler aleyhine sürekli bozulmakta olduğu teslim edilirken, kamu ve özel işyerlerinde yöneticiler, patronlar fırsatını bulduklarında, toplu sözleşmelerle belirlenmiş ücretleri ödememeye, sosyal hakları tanımamaya çalışıyorlar. Son olarak Gümüşköze madeninde 54 işçinin çalıştıkları halde dört aydır ücretlerini alamadıkları kamuoyuna yansıdı. Yine iki aydır ücretlerini ve sosyal haklarını alamayan Türkiye Otomativ Endüstrisi'nde çalışan 600'e yakın işçi, topluca açlık grevine başladılar. Baş-

Arkası 9. sayfada

SORUNLARINA SAHİP ÇIKAN BİR TOPLUMA DOĞRU

1980'li yılların Türkiyesi, 12 Eylül rejiminin yıkıcı etkilerine rağmen, toplumda demokratizm bilincinin güçlendiğine tanıklık eden gelişmelere sahne oluyor. Hak arama mücadelesi yeni boyutlar kazanıyor. İşçi eylemlerinin, gençlik hareketinin, aydınların çeşitli bildirgelerinin yanı sıra demokratik yığın hareketinin yeni istemler formüle ettiği görülüyor, yeni istemlerle, yeni demokratik hareketler ve oluşumlar ortaya çıkıyor.

18 Mayısta İstanbul'da kadınlar "Dayağı protesto yürüyüşü" yaptılar. Kadıköy Yoğurtçu Parkı ile Söğütlüçeşme İstasyonu arasında yapılan bu yürüyüşe 3 bin kadın ile 500 erkek katıldı. Yürüyüşte bir konuşma yapan Şirin Tekeli, her yıl anneler gününün kutlandığını hatırlatarak, "hem anneyi an, hem anneyi döv, bu olacak iş değil", dedi. İzmir Çağdaş Kadınlar Derneği de yürüyüşü desteklediğini açıkladı.

Bilindiği gibi bu yürüyüş, bir mahkeme kararında "kadının sırtından sopa, karnından sıpa eksik olma-

Arkası 7. sayfada

ÖZAL HÜKÜMETİNİN "TARIM PAKETİ" VE KÖYDE DEMOKRASİ SORUNU

Özal hükümetinin "Tarım Paketi"nin ipliği kısa zamanda pazara çıktı. Gerek köyle ilişkili örgütlerin açıklamaları, gerekse Başbakanlık Başdanışmanının bu "paket"in amacını açığa vurması "yeşil" bir reformun söz konusu olmadığını gösterdi. Özal'ın "Tarım paketi"nde ne reform niteliğinde bir adım, ne de çiftçilerin asıl beklentileri konusunda birşey var. Ürün bedellerinin (buğday hariç) taksitlendirilmesi sürüyor. Yani çiftçiden alınan ürüne peşin ödeme yok. Elektrik ve sulama ücretlerinin düşürülmesi, doğal afetlerden zarar gören çiftçilerin zararlarının karşılanmasında oranın artırılması, tarım arazilerinin korunması, çiftçi örgütlerinin güçlendirilmesi gibi talepler de bu "paket"te yer almıyor.

Hükümetin "Tarım Paketi" konusunda bir açıklama yapan Ziraat Mühendisleri Odası Başkanı Şerafettin Tav, hükümetin tarım kesimine seçim öncesi "bahşiş dağıttığını" belirterek şöyle dedi: "Tarım kesimine getirilen ve yeni teşvikler diye lanse edilen sübvansiyonların hemen hepsi, daha önce yürürlükte olan, ancak bu hükümet döneminde kaldırılan önlemlerdir. Hükümet, politikası gereği sübvansiyonları kaldırmış, seçimler yaklaşınca da yeniden yürürlüğe koyma ihtiyacını duymuştur. Yeme, tarımsal mücadele araçlarına getirilen önlemler böyledir." Türkiye Ziraatçılar Derneği Yönetim Kurulu üyesi Sinan Oktar, Özal hükümetinin "Tarım Paketi'nin yeni çiftlik ağaları yarata-

Arkası 3. sayfada

Altı Gençlik Örgütünün Ortak Açıklaması

BİRLİK VE YIĞINSALLIK MÜCADELEDE BAŞARININ ÖNKOŞULUDUR

6 gençlik örgütünün ortak açıklaması tam metin olarak 4. sayfada:

MİHAİL GORBAÇOV'UN "UNİTA"YA YANITLARINDAN

• SBKP MK Genel Sekreteri Mihail Gorbaçov 18 Mayıs 1987'de Italyan Komünist Partisi Yönetım Kurulu üyesi ve "Unita" gazetesi başredaktörü Gerardo Chıaramonte, başredaktör yardımcısı Renzo Foa ve gazetenin Moskova muhabiri Giulietto Chıeza'yı kabul ederek yöneltilen çeşıtli soruları yanıtladı. Uluslararası gelişmelerden, Sovyetler Birliği'ndeki yenilenme çalışmalarına kadar geniş bir konu yelpazesini kapsayan çok sayıdaki soru ve yanıtlardan kimilerını özetle sunuyoruz.

"Unita" gazetesi temsilcilerinin, Sovyetler Birliği'nde şu anda gerçekleştirilmekte olan değişikliklerin ana yönüne ilişkin bir dizi sorusunu M.Gorbaçov özet le şöyle yanıtladı: "Önce şunu belirteyim ki, parti, sosyalist toplumun gelişmesinde nitel bakımdan yeni bir aşamaya geçme görevini önüne koydu. Bu görevin yerine getirilmesi çalışmalarının merkezinde insan yer almaktadır. Çeşitli girişimlerde bulunan, sosyalizm kuruculuğunu daha ileriye götürmeye hazır olan, ülkenin gerçek efendisi olmak isteyen emekçi insan yer almaktadır.

İnsan faktörünün öneminin artırılması, toplum yaşamının bütün alanlarının demokratikleştirilmesi sürecinin devam ettirilmesi çalışmalarıyla kopmaz biçimde bağlıdır. Demokrasi olmadan girişimci çalışma da olmaz. Demokrasi olmadan, emekçilerin üretimin yönetimine katılımı sağlanamaz. Demokrasi olmadan sosyal adalet sağlanamaz. Demokrasi olmadan her emekçinin toplumun, ülkenin geliştirilmesi, yönetilmesi çalışmalarına katılımı da sağlanamaz.

Biz kesinlikle inanıyoruz ki, gerçek demokrasinin geliştirilmesi, genişletilmesi, toplumun gelişmesine zarar vermez. Sosyalist toplumun gelişmesini hiç engellemez. Sosyalizm, özü bakımından demokrasidir, halkın egemenliğidir. Sosyalizm gelişmesinin engellenmesi tehlikesi ancak halkın sağduyusuna, aklına ve politik bilincine bürokratik güvensizliğin arttığı durumda doğabilir. Biz şimdi bu sorunları parti örgütlerinde, çalışma kollektiflerinde geniş olarak tartışıyoruz. Ve uyguladığımız bu çizgi geniş emekçi yığınları arasında tam destek görmektedir.

Burada şunu da belirtmek istiyorum: Burjuva basın yayın organları ülkemizde gerçekleştirilen demokrasinin genişletilmesi sürecini tepetaklak ederek göstermeye çalışıyorlar. Kimileri, Sovyetler Birliği'nin artık Batı demokrasisine doğru adım atmaya başladığını ileri sürüyor. Durum hiç de öyle değildir. Biz şimdi öteden beri var olan Sovyet sosyalist demokrasisinin Leninci ilkelerini Sovyet toplumunun, Sovyet halkının biriktirdiği deneyime dayanarak daha da geliştirmek istiyoruz. Sosyalist demokrasi, hem bizim amacımız, hem de yenilenmenin koşulu ve güçlü aracıdır."

"Unita" gazetesi temsilcileri, SBKP Genel Sekreterinin bütün dünyada çok popüler bir kişi olduğunu belirterek, okurların Genel Sekreterin boş zamanlarını nasıl değerlendirdiğini, neler okuduğunu bilmek istediklerini dile getirdiler. M. Gorbaçov bu konuda özetle şunları söyledi:

"İşin özü şudur: Gorbaçov'un popülerliği üzerine konuşulurken, kanımca sözkonusu olan somut kişi değildir, Sovyetler Birliği yönetiminin uyguladığı politikadır. Bu yönetimin belirlediği ve Sovyet halkına, topluma önerdiği politikadır.. Eğer bu politikayı, hem içte hem de dışta, ardıcıl olarak uygularsak, bu saygınlık korunacak ve daha da artacaktır. Eğer bunu yapmazsak, hiçbir tarz, hiçbir kişisel alımlılık bizi kurtarmayacaktır. Biz bunu iyi biliyoruz, neyin önemli olduğunun bilincindeyiz..

Ben değişik alanlarda çok şeyle ilgilenmeyi her zaman bir "zayıflığım" saydım. Okulda hangi derslerin en çok hoşuma gittiğini, hangi bilim dalına daha çok, hangisine daha az ilgi duyduğumu söyleyemem..

Şu da doğrudur ki, hayatta, belirli bir alanda yoğun çalışma yapan kişiler büyük başarı sağlıyorlar. Ama bana geniş düşünen kişiler daha sempatik geliyor.

Boş zamana gelince. Şimdi bizim boş zamanımız yok. Hem de yalnız benim değil, bütün Sovyet yöneticilerinin boş zamanı yok.

Bugünkü Sovyet yöneticilerinin misyonu, bütün olanaklardan yararlanarak, yenilenme sürecini en geniş boyutlarda yaygınlaştırmaktır. Bu, bizi herşeyle, ekonomi, ideoloji, kültür ve bütün manevi alanla ilgilenmek, bunlar üzerinde kafa yormak zorunda bırakıyor. Bizim insanlarla ilişkilerimizi de bu belirliyor. Aslında bütün zamanımızı buna veriyoruz. Böyle bir yaşam tarzını belki de normal saymak mümkün değil, ama günümüz, hiç düşünmeden, kendini davaya adamayı gerektiren devrim dönemlerini andıran şimdiki durum, bunu gerektiriyor.

Neye ilgi duyduğuma gelince. Olgunluk çağında herşeyden önce ekonomi sorunlarıyla ilgilendim, bu sorunlar üzerine okudum, yazdım çizdim. Diyebilirim ki, bu konuda birşeyler biliyorum. Ama eskiden beri ve özellikle şimdi felsefe sorunları da beni ilgilendiriyor. Hemen belirteyim ki, bu, bana Sovyet toplumunun içinde bulunduğumuz aşamasını, çağdaş dünyanın sorunlarını, dünyamızdaki karşılıklı bağımlılığı teorik açıdan inceleme ve kavrama olanağı veriyor. Bu, arzulara dayanarak değil, ciddi analiz temelinde ve gerçekçi sonuçlar çıkararak, Sovyet insanlarının yaşamını iyileştirmek için savaşım verme olanağı sağlıyor..

Diyebilirim ki, bizde, Sovyetler Birliği'nde bir tür "yeniden doğuş aşaması", Leninizm'in yaratıcı ruhunu yeniden canlandırma aşaması başladı. Biz, Leninci yöntemi derinlemesine kavramak için Lenin'in yapıtlarını tekrar tekrar okuyoruz, bunlar üzerinde derin derin düşünüyoruz. Bu yöntemi bilmek, önümüzde duran ciddi sorunları çözmeye yardımcı oluyor. Burada yazılmış kitaplardan belirli alıntılar aktarmak hiçbir işe yaramıyor. Çünkü eğer biz Lenin'in yaratıcılık yöntemini iyice kavrayamazsak, günümüzün gelişmelerini doğru analiz edemeyiz, doğru çözümler getiremeyiz.

Ben, örneğin, sık sık Lenin'in dünya ekonomisini iyice kavramak için 70 Marks gereklidir, dediğini hatırlıyorum. Ama bu sözler onlarca yıl önce söylenmiş. Ya şimdi durum nasıl?"

"Unita" gazetesi temsilcilerinin günümüzde ilerici güçler arasındaki ilişkilerin biçimleri nasıl algılanmalıdır, enternasyonalizm bugün neyi ifade etmektedir sorusuna M.Gorbaçov şu yanıtı verdi: "İlerici güçler arasındaki ilişkiler çok yönlüdür. Bu güçler, 'ilerleme' kavramına bazen birbirinden farklı ideolojik ve politik içerik veriyorlar. Ama bu güçler arasında günümüzde ilişkiler giderek genişliyor. Inanıyorum ki, günümüzde dayanışma ve işbirliği her zamankinden daha gereklidir, çünkü giderek daha çok sorun evrensel nitelik kazanmakta ve çözümü için enternasyonal bir yaklaşımı zorunlu kılmaktadır.

Komünist partilerini ele alalım. Bunlar ulusal topraklar üzerinde doğmuş ve gelişmiştir. Onlar kendi ülkelerinin işçi sınıfı ve emekçilerinin temel çıkarlarını dile getirirler, ama bunların ortak amaçları da vardır: Barış ve sosyalizm. Bu, komünistleri birleştiren başlıca ögedir. Öte yandan enternasyonalizm her zaman somuttur. Bunun etkisini, pratikteki işbirliği belirler. Bunun için günümüz koşullarında özel bir mekanizmaya, belirli bir merkeze gerek yoktur. Ben herhangi bir partinin böyle planları olduğunu da sanmıyorum. Her bağımsız parti kendi faaliyet biçimini ve politikasını kendi belirler ve işbirliği de ancak gönüllülük ve eşit haklılık temelinde gerçekleştirilebilir.

Ben, komünist harekette zaman zaman hâlâ ileri sürülen ve dünya komünistlerinin çok yanlı karşılaşmalarına, toplantılarına karşı çıkan görüşleri anlamıyorum. Ve böyle görüşler, bütün öteki güçlerin, hem de ilerici güç olarak nitelenemeyecek olanla-

Arkası sayfa 7'de

NÜKLEER SİLAHLARDAN VE DAYATMALARDAN KURTULMAK

● B.GÜNER

Geride bıraktığımız günlerde, Avrupa'daki 500-1000 km ve 1000-5000 km menzilli Amerikan ve Sovyet nükleer roketlerinin kaldırılması, yani ikili sıfır çözüm konusu, hem NATO toplantılarında ele alındı, hem de bu konuyla ilgili olarak Türkiye açısından nelerin gündeme gelebileceğine ilişkin çeşitli görüşler ortaya atıldı.

İkili sıfır çözüm önerisinin NATO toplantılarının gündemine alınması, ABD' nin Cenevre görüşmeleri sırasında "müttefiklerine danışmak" istediğini öne sürmesinin sonucuydu. Ne ki, Mayıs ayında toplanan NATO askeri organları, ikili sıfır çözüm konusunda yapıcı, anlaşma yolunu açan bir tutum almadılar. Nükleer Planlama Grubu' ndan hiçbir somut tutum çıkmayınca, bu kez gözler Brüksel'deki Askeri Komite ve Savunma Planlama Komitesi toplantılarına çevrildi. Fakat bu iki toplantıdan da çıkan sonuç, "konvansiyonel açıdan NATO'nun daha da güçlendirilmesi gerektiği" görüşünden öteye gitmedi. ABD Savunma Bakanı Weinberger, Sovyetler Birliği ile ABD arasında orta menzilli nükleer roketlerin indirimini konu alan bir anlaşmanın imzalanması durumunda bile Avrupa'da uçaklarda, denizaltılarda nükleer silahların bulundurulacağını, karadan ve denizden atılan roketlerle "Avrupa'nın nükleer silahlardan arındırılmaktan kurtarılacağı"nı söylüyordu.

Gerek bu toplantılar, gerekse Cenevre görüşmelerine katılan Amerikan delegasyonunun tutumu, ABD'nin ve NATO içindeki kimi ülkelerin dünya çapında destek ve onay gören Sovyet önerileri karşısında zaman kazanma taktiğini uyguladıklarını, Amerikan nükleer silahlarının bir başka etiket altında da olsa, Avrupa'da tutulması yollarını aradıklarını ortaya koydu.

ABD en başta nükleer başlıkların 48 saatte sökülüp takılacağı teknik bir düzenlemeyle Pershing-2'leri Batı Avrupa'da tutmanın yollarını arıyor. İkincisi, eşitlik ve eşit güvenlik ilkesiyle hiçbir şekilde bağdaşmayan, bu yüzden de nükleer savaş tehlikesini artırıcı bir nitelik taşıyan şu istekte bulunuyor: Nükleer silahlarını ilkönce Sovyetler kaldırsın, ABD bunu denetlesin, ama Sovyetler Amerikan üslerindeki nükleer silahların kaldırılmasına ilişkin herhangi bir denetim yapamasın. ABD' nin karşı çıktığı bir başka nokta ise, her iki ülkenin topraklarında kalacak olan orta menzilli nükleer roketlerin birbirlerinin topraklarına ulaşmayacak bir biçimde yerleştirilmesi.

NATO'nun büyük başlarının 500-1000 km menzilli nükleer roketler konusunda net bir tutum almaktan kaçınmalarının en önemli nedeni, Amerikan ve Batı Avrupa askersel sanayi komplekslerinin Avrupa'yı Amerikan SDI projesine bağlayacak olan Avrupa Roketsavar Sistemi için siparişleri çok-

Arkası 8. sayfada

YENİ BARIŞ ÖNERİLERİ

Mayıs sonunda Demokratik Alman-ya Cumhuriyeti'nin başkenti Berlin'de toplanan Varşova Paktı ülkelerinin temsilcileri Avrupa'daki askeri bloklaşmaya son vermek amacıyla Varşova Paktı ve NATO'nun karşılıklı olarak dağıtılmasını önerdiler. Varşova Paktı'na üye ülkelerin en yüksek düzeydeki temsilcileri arasında yapılan görüşmelerden sonra yayınlanan bildiri ile ortaya silahsızlanma yolunda yeni ve kapsamlı öneriler koyuldu. Sosyalist ülkeler bir yandan "çifte sıfır çözüm" diye anılan ve Avrupa'daki Amerikan ve Sovyet orta menzilli roketlerinin tamamen yok edilmesini içeren önerinin NATO tarafından kabul edilmesini isterken, öbür taraftan da bir dizi başka alanda da adımlar atmaya hazır olduklarını açıkladılar. Kendilerinin atom silahlarıyla, ne de genelensel silahlarla hiç bir zaman bir savaş başlatmayacaklarını ve atom silahlarıyla bir saldırıya uğramadıkça hiç bir zaman bu silahları kullanmayacaklarını bir kere daha ilan ettiler.

Yayınlanan bildiride barışın güvence altına alınması ve silahlanma yarışının durdurulması için yapılan öneriler özetle şunlardır:

1. Yeni yeni türden atom silahlarının geliştirilmesini önlemek için bütün atom denemeleri derhal durdurulmalıdır.

2. Kimyasal silahlar ve diğer kitlesel kırım silahları derhal yasaklanmalı ve yok edilmelidir.

3. Her iki tarafın Avrupa'daki silahlı kuvvetleri ve geleneksel silahları savunmaya yetecek fakat karşı tarafa saldırmaya yetmeyecek bir düzeye indirilmelidir.

4. Kararlaştırılacak bütün silahsızlanma önlemlerinin yerine getirilip getirilmediği gerek ulusal, gerekse uluslararası araçlarla denetlenmelidir. Bu amaçla uluslararası kurumlar oluşturulmalı, askeri bilgilerin değiş-tokuş edilmesi sağlanmalı ve yerinde denetimler yapılmalıdır.

5. Avrupa'nın ve dünyanın çeşitli bölgelerinde atom silahlarından ve kimyasal silahlardan arındırılmış bölgeler oluşturulmalıdır. Başka ülkelerin topraklarında kurulmuş olan askeri üsler kaldırılmalı, başka ülkelerin topraklarında mevzilenmiş olan silahlı birlikler ulusal sınırların gerisine çekilmelidir. En tehlikeli saldırı silahlarının her iki askeri paktın arasındaki sınır bölgesinden geri çekilmesi ve bu bölgelerdeki

Arkası sayfa 6'da

kısa haberler...

● Batı Berlin Sosyalist Birlik Partisi 8. Kongresi, 587 delege ve 37 kardeş parti temsilcisinin katılımıyla 15-17 Mayıs 1987 tarihleri arasında yapıldı. Barışın korunması, süregen işsizlikle mücadele ve teknoloji politikası ile bunun Batı Berlin işçi sınıfına yanısıması üzerine üç belgenin onaylandığı kongrede, Horst Schmitt yoldaş yeniden parti başkanlığına seçildi. Kongreyi selamlayan TKP temsilcisi, iki kardeş parti arasındaki sıcak ilişkilerin daha da gelişmesinin önemini vurguladı.

● İsveç Komünist İşçi Partisi'nin 28. Kongresi, 24 Mayıs 1987'de Stockholm'de toplandı. 5 gün süren kongreye, 275 delege ve 200 konuğun yanı sıra, Kuzey Avrupa ülkeleri komünist ve işçi partileri ile sosyalist partileri delegasyonları katıldılar. Lars Verner'in yeniden parti başkanlığına seçildiği kongrede, parti programının değiştirilmesi için çalışmalara başlanması kararı alındı. Kongre, İsveç'te komünist partinin kurulmasının 70. yıldönümü törenleriyle son buldu.

● Fransız Komünist Partisi Merkez Komitesi Plenumu, partinin 26. Kongresinin 2-6 Aralık 1987 tarihleri arasında toplanmasını kararlaştırdı. Plenumda, seçilen özel komisyonun hazırlayacağı yeni parti programının tartışılarak 26. Kongrede kesinleştirilmesi kararı da alındı. Plenum, ayrıca, 1988'de yapılacak olan devlet başkanlığı seçimleri için Fransız Komünist Partisi'nin, parlamento grubu başkanı Arde Lajuani'yi aday gösterme önerisini onayladı.

● Mayıs başlarında Portekiz'de Komünist Partisi ile Yeşiller Partisi 19 Haziranda yapılacak olan erken seçimlere Demokratik Birlik Koalisyonu adlı bir seçim koalisyonu ile katılmayı kararlaştırdılar. Sol seçim koalisyonunun çeşitli partilerden ayrılan demokratlar ile ülkenin en büyük sendikal örgütü Intersindical'in yöneticileri tarafından da desteklendiği bildirildi. Demokratik Birlik Koalisyonu, önüne şu hedefleri koydu: Portekiz'de anayasanın ve demokratik rejimin savunulması; ülkenin ulusal kaynaklarının seferber edilmesi yoluyla ekonomik kalkınması; maddi ve kültürel yaşam koşullarının iyileştirilmesi; ulusal bağımsızlığın savunulması; tüm ülkelerle ve tüm halklarla dostluk, barışın korunması için mücadele; sağ partilerin parlamentoda çoğunluğu ele geçirmelerinin önlenmesi, koalisyon için seçimlerde yüksek bir oy oranının sağlanması.

Altı Gençlik Örgütünün Ortak Açıklaması

BİRLİK VE YIĞINSALLIK MÜCADELEDE BAŞARININ ÖNKOŞULUDUR

Devrimci Demokratik Kültür Derneği (DDKD), Devrimci Halk Kültür Derneği (DHKD), Genç Emekçiler Birliği (GEB), Genç Öncü, İlerici Gençler Derneği (İGD) ve Sosyalist Gençler Birliği (SGB) Mayıs ayında yayınladıkları ortak bir açıklamayla, öğrenci gençliğin dernekleri öncülüğünde yürüttükleri özerk-demokratik üniversite mücadelesini desteklediklerini açıkladılar. Açıklamanın tam metni şöyle:

Diktatörlük rejimi, yüksek öğrenim gençliğinin YÖK uygulamalarına ve öğrenci derneklerine yönelen baskılara karşı, üniversitelerde akademik-demokratik sorunlarının çözümü doğrultusunda geliştirerek yürüttükleri mücadeleyi geriletmek, bölmek ve kamuoyundan gördüğü desteği kırmak için saldırılarını artırarak sürdürüyor.

Faşist diktatörlüğün, tüm baskı ve saldırılara karşı yüksek öğrenim gençliğinin çok zor koşullar altında kurup yaşattığı öğrenci derneklerini kapatmak için "tek tip öğrenci derneği" uygulamasını dayatmak istemesi bunun son örneğidir. Yüksek öğrenim gençliği, yasal örgütlenmelerini yoketmeyi amaçlayan bu saldırıyı güçlü, yığınsal, kararlı çıkışlarla karşıladı. Eylemlerle karşılık verdi.

"Yasa tasarısı"nın diktatörlük koşullarında geri çekilmesinin sağlanması demokratik öğrenci hareketinin önemli bir başarısıdır. Ancak faşist rejim, onun önemli bir kurumu olan YÖK'e karşı yönelen, genelinde demokrasi mücadelesinde güçlü bir çıkış olan bu kararlılık karşısında daha da saldırganlaşacaktır. Eylemler sırasında, uygulanan jandarma ve polis terörü, tutuklama ve gözaltına almalar bunun göstergesi olmuştur.

Faşist rejim çıkardığı yasalar, keyfi uygulamalar ve baskılarla öğrenci gençliğin haklı mücadelesini durduramayınca resmi kurumların desteği ve koruması altındaki sivil faşist çeteler öğrenci gençliğe karşı silahlı saldırılar düzenlemeye başladı. Van 100. Yıl Üniversitesindeki saldırı sonucu yurtsever Kürt öğrenci Mehmet Şirin Tekin'in katledilmesi bunun bir halkasıdır.

Şimdi kazanılmış mevzilerin korunması ve 12 Eylül'le birlikte gaspedilen demokratik hakların geri alınması için eylemliğin adım adım yükseltilmesi gerekiyor. Yitirilen her hakkın yeniden kazanılmasının yolu zorlu mücadelelerden geçiyor. Öğrenci derneklerinin ve geniş öğrenci kitlesinin yasa önerisine şiddetli karşı çıkışı bu mücadeleyi yürütecek potansiyelin varlığını gösteriyor.

Önümüzdeki dönemde, farklı politik görüşlere rağmen, yüksek öğrenim gençliğinin akademik-demokratik sorunlarını temel alan bir çizgide öğrenci derneklerinin güçlendirilmesi çabalarını artırmak büyük önem kazanıyor. Bu süreçte demokratik öğrenci hareketinin birliğinin sağlanması, öğrenci derneklerinin birimlerde yığınsallaşması, sonuç almada belirleyici olacaktır. Birlik ve yığınsallık mücadelenin olmazsa olmaz önkoşuludur.

Biz aşağıda ismi yazılı örgütler olarak, diktatörlüğün, öğrenci gençliğin yasal örgütlenmesini çökertmeyi ve demokratik mücadelesini bastırmayı amaçlayan saldırılarına şiddetle karşı çıkıyor, öğrenci gençliğin dernekleri öncülüğünde yürüttükleri özerk-demokratik üniversite mücadelesini destekliyoruz. Tüm ilerici, yurtsever, demokrat kişi, örgüt ve kuruluşları demokratik öğrenci hareketiyle dayanışmalarını güçlendirmeye çağırıyoruz.

–"Tek tip öğrenci derneği" yasa tasarısı tümden iptal edilmelidir!
– Öğrencilerin demokratik örgütlenme hakkı önündeki tüm engeller kaldırılmalıdır!
– Öğrenci dernekleri üzerindeki baskılar son bulmalıdır!
– Tutuklanan öğrenciler derhal serbest bırakılmalıdır!
– YÖK'e hayır, özerk-demokratik üniversite için ileri!

DDKD, DHKD, GEB, GENÇ ÖNCÜ, İGD, SGB

Mayıs 1987

1 Haziran Dünya Çocuklar Gününde:

ÇOCUKLARIMIZIN YAZGISI BİZİM ELİMİZDE

Selma Çetin/Ankara

1 Haziran Dünya Çocuklar Günü yaklaşırken her yılın Mayıs ayında Samsun'un Bafra ilçesinde çocuk pazarının kurulduğu haberi yansıdı gazetelere. Pazarı 10-15 yaşlarında çocuklar doldurmuş, kendilerini satın alacak sahiplerini merakla bekliyorlar. Tıpkı satışa çıkarılan köleler gibi. Bu manzara esir pazarlarının kurulduğu Ortaçağ'dan kalma bir manzara değil. 1987'nin Türkiye'sinde görülüyor.

Oysa BM Genel Kurulu'nun daha 1959 yılında kabul ettiği Çocuk Hakları Bildirgesi'nde "Çocuk her ne biçimde olursa olsun alım-satım konusu olamaz" diye yazıyor. Bafra pazarına çocuğunu satmaya getiren, yüreği kan ağlayan babalar mı bu durumun sorumlusu? Ya alıcısını bekleyen çocuklar? Onlar hiç değil. Körpecik vücutların satışa çıkarılmasına neden olan, halka iş olanağı sağlamayan, halkı her geçen gün biraz daha yoksulluğa iten Evren-Özal yönetimidir.

BM'in Çocuk Hakları Bildirgesi'ndeki ilkelerden hangileri gözetiliyor ki ülkemizde? Örneğin bu bildirgede "Çocuğun uygun bir yaş sınırına ulaşmadan önce çalışmasına izin verilemez" diye yazmaktadır. Oysa ülkemizde nüfusun üçte birini oluşturan 0-14 yaş arası kuşağın 3 milyona yakın bölümü çalışmak zorunda bırakılmış. Üstelik bunlar her türlü sosyal güvenceden yoksun olarak çalıştırılıyor. Sigortalı olanların sayısı 6 bini bile bulmuyor. Türkiye çırak işçilerin iş kazalarında ve ölümle sonuçlanan yaralanma olaylarında dünyada birinci sırayı tutuyor.

Yine bu belgede "Çocuğun en azından ilk öğrenim aşamasında ücretsiz ve zorunlu bir eğitim görmeye hakkı vardır" maddesi yer almaktadır. 1986-87 öğretim yılında ilkokul çağındaki yarım milyon çocuğun okula başlayamamasıyla birlikte bu hak hâlâ çiğnenmektedir. Her yıl bütçeden eğitim harcamalarına ayrılan payın sürekli azaltılması da bu suçun işlenmesine devam edileceğinin kanıtıdır.

Aynı belgede "Çocuk toplumsal güvenlik olanaklarından yararlanır. Sağlık içinde gelişme ve yetişme hakkı vardır, bu amaçla kendisine ve annesine özel bakım ve korunma olanakları sağlanır" diye bir madde de yer almaktadır. Ya bizim ülkemizde durum nasıldır? Her yıl 20 bin anne adayı doğum ya da düşükler sırasında yaşamını yitiriyor. Ortalama 1000 çocuktan 120'si bir yaşına gelmeden ölüyor. Bu oran Türkiye Kürdistanı'nda her dört çocukta bire çıkıyor. Doğan her 100 bebekten 20'si açlıktan, her yıl 50 bin çocuk ise ishalden yaşamını yitiriyor. Bu örnekleri daha da çoğaltmak olanaklı.

Çocuk gelecek demektir. Çocukların sağlıklı gelişmesine yönelik her yatırım geleceğe, geleceğin mutlu dünyasına yönelik bir yatırımdır.

Ama ülkemizde milyonlar çocuklarımız için değil, silahlanma harcamaları için kullanılıyor. Silahlanma harcamalarından küçük bir kısıntı, buradan elde edilecek kaynağın çocukların bakımı ve gelişimine hasredilmesi bile birçok sorunun köklü çözümünü getirecek, yüzbinlerce çocuğun geleceğini, ülkemizin geleceğini aydınlatacaktır.

TEK BİR İŞKENCE OLAYI DAHİ GİZLİ KALMAMALIDIR

İnsan hakları demokrasilerin 'olmazsa olmaz' koşuludur. Demokrasi, halkın temel hak ve özgürlüklerini ne derece kullandığı ile belirlenir. Hak ve özgürlüklerin yasalarla, Anayasa ile kısıtlandığı bir ülkede, hele hele rejimin insan hakları konusunda kendi yasalarını, uluslararası belgelerdeki hükümleri bile çiğnediği koşullarda demokrasiden söz edilebilir mi?

ANAP hükümetinin dört yıllık 'icraatı' iktidara geldiği günden itibaren öne sürdüğü 'demokrasiye geçiş' iddiasının bir aldatmaca olduğunu somut olarak kanıtlamıştır. Demokrasiye geçiş ancak insan haklarının varlığı ile mümkündür. Ama ANAP iktidarı dönemi, insan haklarının sağlandığı değil, gerek çıkarılan yeni baskı yasalarıyla ve gerekse, zorbalıkla çiğnendiği ve hala çiğnenmekte olduğu bir dönemdir.

İnsan haklarının en barbar bir biçimde çiğnenmesi, işkence uygulamasıdır. İşkence gibi çağdışı yöntemi tüm uluslararası belgeler yasaklar. Kaldı ki, 1982 Anayasası'nda bile böyle bir madde bulunmaktadır. Ancak ortaya çıkarılan sayısız kanıt ve olaya, çeşitli doktor raporlarına ve işkence suçluları nın açığa çıkarılmasına rağmen, işkence hala sürmektedir. Işkence suçluları bilinmesine rağmen ortaya çıkan olaylar örtbas edilmekte, işkenceciler hapis cezalarına rağmen serbestçe dolaşabilmektedir. M.Hayrullahoğlu'nun katili Ümit Baybek 10 yıllık hapis cezasına rağmen yeni göreve atanmakta, yayıncı İ.Erdost'un katili Assubay Şükrü Bağ 10 yıllık hapis cezasına rağmen serbest bırakılmaktadır.

İşkence konusunda bir komisyon kuran İnsan Hakları Derneği işkenceye kurban giden yurttaşların listesine her geçen yeni isimler eklendiğini, derneğe bu konuda çok sayıda başvuru yapıldığını açıklıyor. Bir süre önce Mardin'in Güzelöz köyünde yaşanan korkunç tablo, 'konuşturma' gerekçesiyle 12 köylünün sıradayağından geçirilmesi ve dört çocuğa elektrik verilmesi, polisin ve jandarmanın hala büyük bir pervasızlıkla işkenceye devam ettiğini gösteren utanç verici bir örnektir.

Uluslararası sözleşmelerdeki, Anayasa'daki açık hükme karşın, mahkemeler işkence konusunda başka başka kararlar veriyor. Eskişehir Sıkıyönetim Mahkemesi aldığı bir kararda 'işkence altında alınmış ifadeler doğruyu ifade ediyorsa, işkence yapılması önem taşımaz' diyerek hukuk kuralları ile bağdaşmayan bir hükümle işkenceyi 'yasal' kabul ediyor. İstanbul'da bir başka davada ise DGM, tutukluların başvurusunu dikkate alarak E.Mavioğlu'na işkence yapmak suçundan Istanbul Emniyet Müdürü Ünal Erkan ve Birinci Şube Müdürü Metin Günay hakkında savcılığa suç duyurusunda bulunmasına karar veriyor. Yargıtay 4. Hukuk Dairesi ise birkaç ay önce aldığı bir kararda işkencelerden sorumlu olarak devleti gösteriyor.

Gerçekten de bugün işkence mekanizmasının Genel Kurmay'dan MIT'e kadar uzanan bir mekanizma olduğu ve devlet aygıtının bir parçası olarak işlediği açıkça görülmektedir. İşkence hükümetin bilgisi dahilinde, devlet memurları tarafından, devlete ait yerlerde yürütülmektedir. Içişleri Bakanı Y. Akbulut'un "işkencecilere verilecek cezaların "artırılmayacağı" şeklindeki açıklamasıyla, işkencecilere verilecek cezaların artırılması için meclise verilen iki yasa önerisinin ANAP'lıların oylarıyle geri çevrilmesi, hükümetin işkencecileri koruduğunu gösteriyor.

Bir ülkede işkence gibi insanlıkdışı bir uygulama, hükümetin bilgisi dahilinde ve devletin bir aygıtı olarak işlemeye devam ediyorsa, o ülkede insan haklarının varlığından söz etmek olanaksızdır. Bugün Türkiye'de temel insan hak ve özgürlüklerinin kazanılması mücadelesi, işkencenin son bulması için mücadeleyi de içeriyor. Tek bir işkence olayının dahi gizli kalması, işkence suçlularının açığa çıkarılması ve suçlulardan hesap sorulması için çabalar sürdürülmeli, işkence mekanizmasının devlet içindeki tüm parçaları sergilenmelidir.

ÖNEMLİ DUYURU

TKP'nin Sesi ve Bizim Radyo' nun yayın metrelerinde değişiklik yapıldı. Radyolar, 15 Mayıs 1987 tarihinden itibaren yayınlarını Türkiye saatiyle hergün kısa dalgadan, aşağıdaki saat ve metrelerden sürdürecektir.

TKP'NİN SESİ RADYOSU

Saat	Metre	Dalga boyu
07	48,4 m,	6200 kHz
08	48,4 m,	6200 kHz
11	40,9 m,	7335 kHz
12	40,9 m,	7335 kHz
15	40,9 m,	7335 kHz
16	40,9 m,	7335 kHz
19	40,9 m,	7335 kHz
20	40,9 m,	7335 kHz
23	48,4 m,	6200 kHz
24	48,4 m,	6200 kHz

BİZİM RADYO

Saat	Metre	Dalga boyu
05	48,4 m,	6200 kHz
06	48,4 m,	6200 kHz
09	48,4 m,	6200 kHz
10	40,9 m,	7335 kHz
13	40,9 m,	7335 kHz
14	40,9 m,	7335 kHz
17	40,9 m,	7335 kHz
18	40,9 m,	7335 kHz
21	40,9 m,	7335 kHz
22	48,4 m,	6200 kHz

AYRICA

Saat	Metre	Dalga boyu
13.15	31,6 m,	9500 kHz
17.45	31,6 m,	9500 kHz
23.00	50,7 m,	5915 kHz
23.30	50,7 m,	5915 kHz

TSİP Davasında 12 Mahkumiyet:

TÜM POLİTİK PARTİLER FAALİYETLERİNİ ÖZGÜRCE YÜRÜTEBİLMELİDİR

İstanbul 2 Numaralı Askeri Mahkemesi, 1,5 yıldır süren ve 53 yurtseverin yargılandığı Türkiye Sosyalist Işçi Partisi (TSİP) davasında, partinin merkez yöneticileri oldukları gerekçesiyle Çağatay Anadol, Veli Gürcan, Nurettin Bayram'ı 8'er yıl 10'ar ay, 6 kişiyi 5'er yıl 6'şar ay, 1 kişiyi 2 yıl 1 ay, iki kişiyi de 1'er yıl hapis cezasına çarptırdı.

1985 yılı Temmuz ayı başlarında siyasi polis timleri TSİP yönetici ve üyelerine karşı saldırıya geçerek bir çok kişiyi gözaltına almıştı. TSİP yönetici ve üyelerinin yargılanması ise 6 Eylül 1985'te başladı. Yasal bir partinin, hiç bir hukuki dayanak olmaksızın 5 kişilik generaller cuntasının keyfi kararıyla kapatılmış, yasadışı ilan edilmiş bir partinin üyesi ve yöneticisi olmakla suçlanan 53 TSİP'li, ilk duruşmada kendilerine yapılan işkenceleri açığa vurdular. TSİP Merkez Yönetim Kurulu üyesi Çağatay Anadol, kendisine, eşine ve arkadaşlarına yapılan işkenceleri dile getirdi ve TSİP'in 1961 Anayasası çerçevesinde kurulup faaliyet gösterdiğini, 12 Eylül öncesinde de, sonrasında da illegal olmadığını belirtti.

TSİP 12 Eylül darbesiyle kapatıldı, yasal bir partiydi. 12 TSIP yönetici ve üyesinin mahkum edilmesi, yine 12 Eylül'ün kapattığı ve yasak koyduğu CHP ve AP yöneticilerine, öteki politika adamlarına siyasi haklarının geri verilmesi konusunda referandum kararı alınmasına denk düştü. TSİP yöneticilerinin cezalandırılması, ülkede demokrasi isteyen hiçbir güç tarafından hoşgörülemez, hoşgörülmemelidir. CHP ve AP gibi politik partilerin kapatılması ve liderlerinin yasak altına alınması ile, TSİP ve öteki sol partilerin kapatılması, yönetici ve üyelerinin cezalandırılması arasında temelde bir fark yoktur. Her iki uygulama da 1982 Anayasasına işlemiş olan yasakçı, demokrasi düşmanı zihniyetin ürünüdür, en temel insan haklarına yöneltilmiş saldırıdır. Demokrasi için TSİP ve öteki devrimci sol partiler ve örgütler hakkındaki davalar düşürülmeli, alınmış kararlar ve sonuçları ortadan kaldırılmalı, tüm politik partiler faaliyetlerini özgürce yürütebilmelidir.

"Nükleer Caydırıcılık" kavramı üzerine

● Mehmet ERGÜL

Norveç'te NATO Savunma Bakanlarının toplantısına katılan Zeki Yavuztürk, "Türkiye'nin nükleer politikası tamamen caydırıcılığa yöneliktir" dedi **(Hürriyet,** 17 Mayıs 1987).

Sık sık yinelenen bu "nükleer caydırıcılık" kavramı nedir? Bu kavramın geçerli, sağlam bir temeli var mı?

***

"Nükleer caydırıcılık" kavramı, Amerikan askeri doktrininin ana öğelerinden biridir. Nükleer silahların varlığını haklı gösterme amacı güden bir anlayışın ürünüdür. İlk olarak 1946 yılında Pentagon'a düşünce üreten **Rand Corporation** uzmanları tarafından ortaya atılmıştır. Kavram, son kırk yıl içinde çeşitli evrelerden geçmiş, zaman zaman daha saldırgan, zaman zaman daha esnek biçimlere bürünmüş, ama özü değişmemiştir.

Kısaca, kavramın özü şudur: "Amerikan yaşam tarzına, 'hür dünya'nın değerlerine ters düşen bir ideoloji ve politik sistem, yani sosyalizm, potansiyel olarak saldırgandır. Bugün olmasa bile yarın, uygun bir fırsat bulduğunda kendi tarzını dünyaya egemen kılacaktır. Potansiyel saldırgan, başına gelecek belayı kavramalı ki, bu kararından vazgeçmek, yani caymak zorunda kalsın. Nükleer silahların yaratacağı dehşet duygusudur ki, potansiyel saldırganın niyetini ortadan kaldırmasa bile, onu kararından vazgeçmeye zorlayabilir. Bundan ötürü, nükleer silahların yarattığı dehşet duygusu, saldırganı caydırmaya yaramakta, uçurumun kenarında da olsa, bir dehşet dengesi, kırk yıldır yeni bir dünya savaşının çıkmasını önlemektedir."

Bu kavram, özünde çürüktür. Temelden sakattır. Çünkü bir an için bu anlayışı, yani nükleer silahların "caydırıcılığı"nı, "koruyuculuğu"nu kabul etsek bile, bunun yüzde yüz güvencesi yoktur. Bugün dünya yüzünde, çocuklar da içinde, kişi başına dört ton patlayıcı madde düşmektedir. Tepemizde üçbuçuk milyon Hiroşima sallanmaktadır. Nükleer cephanelikler, bütün dünya nüfusunu yirmi kez yokedebilecek düzeye ulaşmıştır. Bir nükleer kaza, bir bilgisayar hatası, bir insan ihmali, dikkatsizliği, bir ruh hastası ya da bir uyuşturucu tutkununun parmaklarındaki nükleer kaşınmaya söz geçirememesi, bir anda çatışma rizikosunu artırmaktadır. Nükleer çağda, zaman etmeninin askeri-teknolojik yanı, bir silahlı çatışmanın başlaması, doruğuna yükselmesi ve evrensel çapta alevlenme arasındaki farkı sezilemez duruma getirmektedir. Teknik bir hata, danışmaya, düzeltmeye fırsat verecek zaman bırakmamaktadır. Bu ise, bir anda, farkına bile varmadan, yeryüzünde yaşamın ve uygarlığın sonu demektir.

İkincisi, "caydırıcılık" kavramı, ABD'nin bütün dünya halklarına, hatta kendi bağlaşıklarına karşı sürekli şantaj, tehdit ve gözdağı verme amacıyla kullandığı bir kavramdır. Bu da, silahlanma yarışının sürekli körüklenmesine, gerginliğin tırmanmasına yol açmaktadır.

Üçüncüsü, "caydırıcılık" mantığına dayanarak nükleer silahların artırılması, politikayı militarizmin çıkarlarına bağımlı kılmaktadır. Bu da, halkların gençliği ve demokrasi açısından bütün dünyada tehlikeli sonuçlar doğurmaktadır.

Dördüncüsü, "nükleer silahların caydırıcılığı, 40 yıldır dünyada barışı sağlamıştır" deniyor. Ancak pamuk ipliğine bağlanan bir "caydırıcılık" uğruna dünyamızın dört milyar yıl tahmin edilen bütün bir geleceği her an toptan yokolma rizikosu altına sokuluyor.

Beşincisi, bu anlayış sonucu, iki değişik sistem, birbirlerini sürekli nükleer silahların namlusu altında ve menzili içinde tutmaya zorlanıyor. İnsanlar hep şakaklarına birer tabanca dayalıymış gibi yaşamaya mahkum ediliyor. Devletler arasında karşılıklı güvensizlik, askeri-stratejik alanda en üst ve yoğun düzeye çıkarılıyor.

Altıncısı, dünyadaki devletlerin çoğunluğuna, "kırt satır mı, kırk katır mı?" diye iki çıkmaz yol dayatılıyor. Madem nükleer silahlar, potansiyel saldırganı caydırmaya yarıyor, şimdi nükleer silah sahibi olmayan devletlere başka seçenek kalmıyor. Ya nükleer silahı olan bir devletin "şemsiye"si altına girecekler... Ya da bu devletler de nükleer silah sahibi olmaya çabalayacaklar. Bu iki çıkmaz "seçenek" de, dünya ölçüsünde nükleer silahlanma dürtüsünü körüklüyor. Yerel sürtüşme ve çatışmalarda nükleer silah kullanma tehlikesini artırıyor. Herhangi iki devlet arasında bir çatışmanın ileride nasıl bir nükleer alevlenmeye yol açabileceğini şimdiden gösteriyor.

***

"Nükleer caydırıcılık" biçimindeki Amerikan askeri doktrininin ülkemize aynen aktarılmasının sonuçları ise besbellidir. Bu kavrama dayanarak topraklarımıza Amerikan üsleri, Amerikan nükleer silahları yerleştirilmiştir. Bu doktrinin benimsenmesi sonucu, ülkemiz politik-ekonomik-askeri bakımından ABD'nin rehinesi durumuna gelmiştir.

Topraklarımızda Amerikan nükleer silahlarının, Amerikan üslerinin varlığı, ülkemizi her an nükleer bir karşı darbe tehlikesiyle yüzyüze bırakıyor. Topraklarımızı komşularımıza karşı ABD'nin bir sıçrama tahtası durumuna getiriyor. Militarizmin temelinin gelişmesi, demokrasiyi ayaklar altına alıyor. Nükleer silahlara gösterilen hoşgörünün binde biri, bu silahlara karşı çıkanlara gösterilmiyor. Amerikan askeri ve jeopolitik doktrinleri, ülkemizi militarizme ve gericiliğin en uç biçimlerine mahkum ediyor. Komşularımızla ilişkilerimiz, Atlantik ötesindeki askeri doktrinler temelinde gerginleştirilmek isteniyor.

Oysa "nükleer caydırıcılık" kavramının, bu Amerikan doktrininin dayandığı "Sovyetler Birliği düşmandır" anlayışının temelsizliği besbelli değil mi? Komşumuzdan şu sıralar doğal gaz almaya hazırlanıyoruz. Ama topraklarımızdaki Amerikan nükleer füzeleri, doğal gaz aldığımız ülkeye yöneliyor. Bunda en küçük bir mantık kırıntısı var mı?

Doğuda on ilimiz, yıllardır komşu Sovyetler Birliği'nin sağladığı elektrik enerjisiyle aydınlanıyor. Ama bizim topraklarımızdan "nükleer caydırıcılık" adı altında Amerikan füzeleri komşumuzu hedef alıyor. Bu apaçık çelişkinin neresi savunulabilir? Neresi haklı gösterilebilir?

Topraklarımızdaki Amerikan füzeleri, komşumuzdan gelen elektrik tellerini, trafoları mı hedef alıyor? Bu füzeler hangi "tehdidi" caydırma amacı güdüyor? Komşumuzdan alacağımız doğal gazı mı?

Devletler arasında güvensizliği körükleyen "nükleer caydırıcılık" anlayışını, eski düşünceyi artık bir yana bırakmak gerekmiyor mu?

YENİ BARIŞ ÖNERİLERİ

Başı sayfa 3'de

askeri gücün mümkün olan en alt düzeye indirilmesi kararlaştırılmalıdır.

6. Varşova Paktı ve NATO karşılıklı olarak dağıtılmalıdır. Bu yönde ilk adım olarak her iki paktın askeri örgütlerinin karşılıklı olarak dağıtılması kararlaştırılmalıdır.

Bunun ötesinde Varşova Paktı üyeleri NATO'ya her iki tarafın askeri doktrinlerinin birlikte gözden geçirilmesini ve silahlanma politikasının temelini oluşturan bu doktrinlerin saldırıya değil, savunmaya yönelik olması için her iki tarafın yetkili uzmanlarının görüşmeler yapmalarını önerdiler. Eğer bu öneri gerçekleşirse şimdiye kadar olduğu gibi yalnızca silah miktarları ile ilgili tartışmaların ötesinde, bu silah miktarlarını belirleyen savaş doktrinlerinin de tartışılması gündeme gelecek. Böylece daha kökten çözümler bulunması imkanı doğacak.

Sosyalist ülkelerin gerçekten geniş kapsamlı önerileri Avrupa'da orta menzilli roketlerin yok edilmesi ile ilgili bir anlaşmaya varılması ihtimalinin giderek arttığı şu günlerde özellikle önem taşıyor. İnsanlığın silahlanma yarışı denen beladan kurtulmasını isteye herkes şimdi orta menzilli roketler ile ilgili olarak atılan olumlu adımların daha büyük ve kapsamlı önlemlere yol açması için elele vermelidir.

Sorunlarına sahip çıkan bir topluma doğru

Başı 1. Sayfada

malı" diyen yargıç Mustafa Durmuş'un temsil ettiği zihniyeti protesto etmek için düzenlenmişti. Dayak Türkiye'de milyonlarca kadının ciddi bir sorunu.

Ülkemizde doğanın hovardaca zarara uğratılması, tarihi bir bölge olan Tarlabaşı'nın sözümona modernleştirme adına yıkılması, kültürel ve tarihi yapıtların yokedilmesi, çok sayıda insanı endişelendiriyor. Turistik otel yapımı gerekçesiyle Akdeniz'deki tüm kaplumbağaların yumurtlama bölgesi olan Dalyan'ın yokolması tehlikesinin belirmesi, çeşitli kesimlerin harekete geçmesine yolaçtı. Çevrenin korunması için aktif tutum alınmasından yana olanlar, örgütlenmek amacıyla İzmir'de bir toplantı yaptılar. Mayıs başında yapılan ve çok sayıda bilim adamı, sanatçı ve aydının katıldığı bu toplantıda konuşan Melih Ergen, "amacımız, Türkiye'de doğaya duyarlı insanları biraraya getirebilmek" dedi. Ergen, Türkiye'nin her yerinde doğanın korunmasından yana olan kişilerin görüşlerini alacaklarını özellikle vurguladı.

İşçilerin sendikal eylemleri, öğrencilerin hakları için hareketlenmesi, çeşitli meslek mensuplarının ve meslek örgütlerinin açıklamaları, İnsan Hakları Derneği'nin kurulması, 1402'liklerin dernekleşmesi gibi gelişmelerin yanı sıra demokratik yığın hareketinin yeni istemleri öne sürmesi, yeni demokratik içerikli hareketlerin ortaya çıkması, toplumumuzun tepeden dayatmacılığa ve her alandaki yıkıma artan ölçüde karşı çıkmaya başladığını gösteriyor. Komünistler, bu gelişmeyi selamlıyor, destekliyor ve özendirmek için ellerinden geleni yapıyorlar.

TKP'nin 1986'da gerçekleştirdiği Ulusal Konferansında tartışıp onayladığı "Barış ve Ulusal Demokrasi Alternatif Programı", özgül çıkarları için hareketlenen her kesimle partimizin diyalog kurabilmesinin, birlikte yürüyebilmesinin olanaklarını yaratmıştır. Bu programda örneğin şöyle deniyor: "TKP, kadın hakları için her örgütlenmeye ve her girişime büyük değer veriyor. Komünistler, bütün kadınlar içinde çalışıyor ve ayırımcı yasa ve uygulamaların ortadan kaldırılması, aile yaşamının demokratikleştirilmesi, kadınların toplumsal ve politik yaşama aktif katılması için geniş bir hareketin oluşmasını destekliyorlar." Aynı programda çevrenin korunmasıyla ilgili somut adımları içeren reform programlarının hazırlanıp uygulamaya konulması önerisi getirilmektedir. MK'mizin 7. Plenumu raporun da şöyle denmektedir: "Türkiye'nin ... çevre korunması için programatik alternatif öneriler geliştirilmesi amacıyla sendikaların, aydınların, meslek örgütlerinin ve üniversite çevrelerinin tartışma yapmaları bizce çok yararlı olacaktır."

Hangi konuyu işlerse işlesin, sonuçta güç kaynağını egemen güçlerin insanı, toplumu, uygarlığı, doğayı hedef alan şiddet, yıkım, talan ve imha politikalarına karşı olmakta bulan hareketlerin demokrasi açısından, bununla bağlı olarak demokratik yapılar, demokratik kurumlar ve demokratik yaşam açısından taşıdıkları değer, ülkemizde de kendisini dayatıyor. Sorunlarına sahip çıkan, bunları karşılıklı hoşgörü içinde tartışan, ortak çözüm yolları arayıp öneren, geleneksel-yeni, her çeşit demokratik yığın hareketinin serpilip geliştiği, bireylerinin her alandaki faaliyete özgür ve aktif katılımının sağlandığı bir topluma ulaşmanın yolu, bugünden çizilecektir.

DÜNYA KADINLAR KONGRESİ:

Başı sayfa 10'da

Ortak istem barış

Nairobi Forumuna katılan 13.000 kadının ezici çoğunluğunun, aralarındaki önemli politik, ideolojik görüş ayrılıklarına karşın üzerinde anlaştıkları ortak istem barış! Moskova'daki Kongrenin her komisyonunda, her oturumunda ve tartışma merkezinde de ortak bir çağrı, ortak bir belgi olacak, o da: Barış. Dünya kadınları bu kez de Moskova'dan "hep beraber sulha seslenecekler".

Bugün artık dünya kadın hareketine mal olmuş "Eşitlik, Gelişme ve Barış" belgisi, eşitliğin ve gelişmenin sağlanabilmesi için barışın sağlanmasının önkoşul olduğunu gösteriyor. Barış artık çağımızda sadece savaşların olmaması değildir. Savaş ve savaş hazırlıkları için kullanılan maddi ve manevi zenginlikleri insanlığın ve onun yarısını oluşturan kadınların gelişimi ve eşit konuma gelebilmesi için harcanmalıdır.

Kuşkusuz bugün kadınlar soyut bir barış isteminde bulunmuyorlar. Kadın kongrelerinde uzmanlar ve bilim adamları, füzeler, yıldızlar savaşı vb. konularda teknik açıklamalarda bulunuyorlar. Militarizmin kaynağını, toplumsal yaşamdaki etkilerini, silahlanma ile "Rambo" kültürü arasındaki ilişkiyi göstererek mücadele alanlarını çeşitlendiriyorlar. Kadınlar barış okulları açıyorlar, barış eğitimleri düzenliyorlar.

Moskova Dünya Kadınlar Kongresi'nde, bugüne değin böylesi forumlarda sağlanan katılımın çok üstünde bir sayı ile şimdilik 15 kişi ile katılacak olan Türkiyeli kadınların da söyleyecek çok sözleri olacak. Türkiyeli kadınlar, kuşkusuz, bugün bölgede hemen hemen her komşusuyla uyuşmazlığı olan, Amerikan emperyalizminin bölgedeki jandarmalığına itilen ülkemizde, toplumsal yaşamdan silinmesi gereken şiddetin hapishanelerden aile içine, kadının ve çocuğun üzerinde artan ölçüde yayılmasına uygun zehirli bir ortamı hazırlayan bu rejimin, Evren-Özal yönetiminin eşitliksizci, barış düşmanı politikalarını sergileyecekler. Türkiye'nin somut koşullarında "Kadınlara karşı her türlü ayrımcılığın önlenmesi uluslararası sözleşmesi"nde yer alan istemlerin yaşama geçirilmesi için verilen mücadeleyi dile getirecekler. Ve UDKF Genel Başkanı Freda Brown'un deyimiyle "bütün kongreyi bir kızıl kuşak gibi saracak olan barış ipliğine" karınca kararınca bir ilmek de onlar atacaklardır.

MİHAİL GORBAÇOV'UN "UNİTA"YA YANITLARINDAN

Başı sayfa 2'de

rın, birçok uluslararası toplantı düzenlediği koşullarda ileri sürülüyor. Kanımca, bu soruna önyargısız, eski klişelerden vazgeçerek, yeni gelişmelere, yeni duruma yeni açıdan bakarak yaklaşmak gerekmektedir.

Bugün dünyadaki bütün ilerici güçler arasındaki ilişkilere gelince. Bu ilişkilerin özünü, temelini nükleer savaşın önlenmesi sorunu oluşturabilir. Bizim kanımıza göre, bütün öteki sorunlar, bu sorunun çözümüne bağımlı kılınmalıdır. Değişik güçler arasında diyalog kurulması, günümüzün buyruğudur. Bu, dünyanın karşılıklı bağımlılık içinde olduğunun bir ifadesidir. Dünya bugün gerçekten çok karmaşıktır. Bunu yalnız siyah-beyaz, ya da kızıl-beyaz diye ayırmak mümkün değildir. Biz şuna kesinlikle inanıyoruz ki, dünyaya önyargısız bakmak, olguları, gelişmeleri görerek bakmak gerekmektedir. Varolan görüş ayrılıklarını gözardı etmeden, ilerici güçleri ve partileri birleştiren yanları, sorunları arayıp ortaya koymaya çalışmak gerekmektedir. Yalnız sözde değil, gerçekte başkalarının bağımsızlıklarına, görüşlerine, kendi gelişme yolunu arayıp bulma çabalarına saygı göstermek gerekmektedir."

Mihail Gorbaçov "Unita"ya verdiği demeçte ayrıca şunu belirtti: "Ekim Devrimi'nin 70. yıldönümünü kutlamak üzere çok sayıda partiden ve değişik hareketlerden delegasyonlar davet ediyoruz. Devrimin bu yıldönümünün kutlandığı günlerde Moskova'da, bütün dünyayı ilgilendiren konular üzerinde geniş bir görüş alış verişi sağlayacak, ayrıca komünistlerin yanısıra başka partilerin temsilcilerinin de katılacağı resmi olmayan bir toplantı düzenlemeyi düşünüyoruz. Bu toplantıda hiçbir genelleyici belge kabul edilmeyecek. Bu konu üzerinde kendileriyle konuştuğum birçok kişi bu girişimi olumlu karşıladı."

Özal hükümetinin "Tarım Paketi"...

Başı sayfa 1'de

çağını, küçük köylüye hiçbir şey getirmeyeceğini" işaret ederken TMMOB Ziraat Mühendisleri Odası Adana Şube Başkanı Güven Burma, bu "paket"in bir diğer amacını açığa vuruyor ve "tarımdaki vergi kayıplarını önlemeye yönelik tedbirler"den başka birşey olmadığını söylüyordu. Bu sözlerden iki gün sonra Başbakanlık Başdanışmanı Adnan Kahveci, "Tarım Paketi"ndeki amacın "verilen teşviklerle tarım kesiminde belge düzenini oturtmak olduğunu" itiraf ediyor ve "şimdi çiftçiye toplam 300 milyar lira teşvik primi dağıtılacak, ama bu sayede 800 milyar liralık ek vergi artışı sağlanacak" diyordu. Muhalefet partileri ise bu "Tarım Paketi"nin bir seçim yatırımı olduğu ve gücünden çok şey kaybeden tarımı "paket programlar"la sağlıklı bir yapıya kavuşturmanın mümkün olmadığını ifade ettiler.

Bu çeşitli açıklamalardan şu açığa çıktı ki, Özal hükümeti, tarım sektörünün ve çiftçinin içinde bulunduğu zor koşulları kavradığı ve bu koşulları düzeltmek istediği için tarımda yeni bir düzenlemeye gitmiyor. Gidemez de... Çünkü Dünya Bankası'nın Ozal hükümetiyle, 1984 yılında imzaladığı, yılda 300 milyon dolarlık "Tarım sektörü kredisi" vermek için dayattığı koşullar bugün aynen geçerlidir. Bu koşullar ise, Türkiye tarımının emperyalizme bağımlılığını getiren, ülkemizde tarımsal fiyatların, üretimin türü ve miktarının tamamen uluslarötesi tekellerce belirlendiği bir tarım ekonomisi yaratmaya yöneliktir. Özal hükümetinin "seçim" amacıyla da kullandığı tarımdaki yeni düzenlemenin, asıl olarak Türkiye tarımında daha etkin rol oynamaya hazırlanan yerli, yabancı tekellere yarayacağı ortadadır. Örneğin "Tarım Paketi" nin büyük çiftçilere, sütte prim uygulamasının ise büyük işletmelerin işine yarayacağını Ziraat Mühendisleri Odası ortaya koymuştur.

Birkaç holdinge gözünü kırpmadan yüzlerce milyarı dağıtan Özal hükümetinin, 2 milyon çiftçiye 300 milyarlık bir ek desteği, bir bakıma denizde damlayı, böylesine büyük bir propagandayla sunması muhalefet partilerinin de işaret ettiği gibi, seçimlere dönük bir yatırımdır. Ancak bunu böylece ifade edip geçmek yetmez. Bu tür yatırımların özünü görmek, demokrasi sorunuyla bağını ortaya koymak gerekiyor. Özal'ın köylüyü kandırmaya, oyunu almaya yönelik bu seçim yatırımı, Türkiye'de demokrasi sorunuyla ve Türkiye köylerine hiçbir dönem demokrasinin tam olarak girmemesi sorunuyla bağlıdır. Türkiye nüfusunun yarısını oluşturan köylünün oyu, her zaman küçük bir çıkar karşılığında satın alınabilen oy durumunda oldukça, köylü yurttaş oyunu başı dik, özgür iradesiyle kullanamadıkça köylerde demokratik bir seçim de olmayacaktır. TKP MK'nin 7. Plenumu'nda bu konu ele alınmış ve şöyle denmişti: "Ara seçimler, köylülüğün bütün bunlara tepki duyduğunu ve ANAP'dan önemli ölçüde yüz çevirdiğini gösterdi. Ne ki köylülük çaresizdir ve çıkış yolu görememektedir. Köylüye, ondaki demokratik direniş ruhunu tutuşturacak, onu kendi geleceğinin kurulmasında aktif söz sahibi yapmaya yönlendirecek bir çıkış yolunu göstermek, sol güçlerin görevidir. Günümüz köylüsünün ve köyünün sorunlarına yeni tip çözümler gereklidir. Köylünün aktifleşmesi için onun örgütlerine yeni bir yaklaşım gereklidir. Bunları ancak sol güçler geliştirebilir ve köylüye sunabilir. Geniş sol güçlerin köylülüğün önüne, yalnız seçimlerde onun oy desteğini kazanma amacıyla bağlı olmayan, asıl onu muazzam bir demokratik güç olarak hareketlendirmeyi amaçlayan bir alternatif program koyabilmek için, kollektif çaba harcamaları için elden gelen yapılmalıdır."

Köylünün içine sokulduğu muhtaç durumundan, seçimden seçime bir parmak bal uzatarak istifade eden, köylülüğü satın alınacak oy deposu olarak gören zihniyetin yıkılması ancak, hiçbir zaman demokrasinin tam olarak giremediği köylere demokrasinin girmesiyle, köylünün yoksulluktan ya da feodal ilişkilerden ötürü değil, kendi özgür iradesiyle istediği ve parti ve kişiyi seçmesiyle mümkün olacaktır.

Demokrasi güçleri, köylülüğe gerçek çıkarlarını kavratarak, köylünün oyu üzerinde şimdiden ipotek kuran Özal hükümetine karşı, geniş köylü yığınlarını demokrasi kavgasına çekebilirse, bu Özal hükümetinin seçim yenilgisinde büyük rol oynayacaktır.

Nükleer silahlardan ve dayatmalardan kurtulmak

Başı sayfa 3'de

tan almış olmalarıdır. Federal Alman "Die Welt" gazetesi, Messerschmitt-Bülkow-Blohm, Rheinmetall, Dornier gibi Federal Alman tekellerinin bu proje bağlamındaki çalışmalara çoktan başlamış olduklarını yazdı. ABD, SDI projesi için ayak bağı olarak gördüğü 1972'de Sovyetler Birliği ile imzaladığı Roketsavar Sistemler Antlaşmasına taraf olmayan Batı Avrupa ülkelerinde bu tür silahların kalmasından yana. Bu sayede, istediği bir amaca ulaşmayı, kısa adıyla ABM Antlaşması denilen bu antlaşmadan doğan yükümlülüklerinden kaçabilmeyi umuyor.

Bütün bu ince hesaplar ortamında Amerikan Silahsızlanma ve Silah Denetimi Dairesi Başkanı Kenneth Adelman nükleer silahların Batı Avrupa'da nasıl muhafaza edileceğini anlatırken, ülkemiz için şöyle dedi: "Sizin kıyılarınız açıklarında nükleer başlıkları ve füzeleri olan denizaltılar da bulunacak." Son Havadis gazetesi yazarlarından Kamuran Özbir, Batılı ülkelerin "konvansiyonel açığı kapatmak" ya da "Türk Silahlı Kuvvetlerini modernize etmek" adı altında "ucuz ve pratik bir yola" başvurabileceklerini, bu kısa yol olarak da Türkiye'ye kısa menzilli taktik nükleer silahların yerleştirilmesi için baskı yapmayı gördüklerini yazdı. NATO Nükleer Planlama Grubu toplantısının sonuçlarını yorumlayan Cumhuriyet muhabiri Hadi Uluengin, "Stavenger'de alınan kararlar, taktik atom silahları için Türkiye'ye yeni talep geleceğini ortaya koydu" dedi.

Türkiye'nin NATO'lu "müttefikleri" ülkemiz üzerindeki nükleer baskılarını yeniden artırmaya hazırlanırken, Sovyetler Birliği Türkiye'nin bu konuyla ilgili önemli bir endişesini gideren açıklamalar yapıyordu. SBKP MK Genel Sekreteri Mihail Gorbaçov, Vietnam KP Genel Sekreteri onuruna verdiği yemekte, ülkesinin nükleer silahların Avrupa'dan sökülmesini, bunların başka yerlere yerleştirilmesi için önermediğini vurguladı. Türkiye, NATO toplantılarında orta menzilli roketlerin yalnız Avrupa'dan değil, her yerden, bu arada Asya'dan da sökülmesi görüşünü ortaya koymuştu. Gorbaçov, bu konuşmasında, Sovyetler'in buna da hazır olduğunu belirtiyor, Filipinler'deki, Japonya'daki ve Güney Kore'deki Amerikan nükleer silahlarının da sökülmesi durumunda, bütünsel bir Avrupa-Asya sürecinin önünde hiçbir engel kalmayacağını söylüyordu. Ama Asya'da bu perspektifli bir indirime gidilebilmesi için, üzerinde mutabakata varılan adımın atılması, yani Sovyetler ile ABD'nin Asya'daki roketlerini 100'e indirmelerinin sağlanması gerekiyordu.

Bütün bu gelişmeler açıkça şunu gösteriyor: ABD ve NATO'nun büyük ülkeleri, Avrupa'nın nükleer silahlardan kurtulmasını engellemeden, üstelik de bunu Türkiye'deki nükleer varlığın daha da artmasını içerecek biçimlerde gerçekleştirmeden yanadırlar. Bunun karşısında hükümetin tavrı, Savunma Bakanı Zeki Yavuztürk'ün şu sözlerinde ifade buldu: "Nükleer silahsızlanmada Türkiye, sıfır çözümü destekliyor." Gazeteler, Yavuztürk'ün Stavenger toplantısında, "Türkiye kendi imkanlarının üzerinde fedakarlık yapmış ve lüzumlu kuvvet ayarlamasını gerçekleştirmiştir. Bundan başka yeni bir yükümlülük alamaz", dediğini de yazdılar.

Evet, Türkiye ikili sıfır çözüm önerisini desteklemeli, nükleer alanda hiçbir yeni yükümlülük almamalıdır. Peki ama, nükleer silahsızlanmadan yana oldukları için Barış Derneği yöneticilerine hapis cezalarının verildiği, nükleer savaşın dehşetine karşı insanları uyarmak için kurulan Nükleer Savaşı Önlemek İçin Hekimler Derneği'nin kapatıldığı, üyelerine karşı soruşturma açıldığı koşullarda, ülkemiz, şu ya da bu nükleer silahın topraklarına yerleştirilmesi dayatmalarına ne kadar karşı koyabilir? Kamuoyunun susturulduğu yerde, dışardan gelen dayatmalara karşı koyulamayacağı, hem ülkemizin, hem de başka ülkelerin deneyleriyle sabittir.

MÜCADELE DAYANIŞMAYI ÇEKİYOR, DAYANIŞMA MÜCADELEYİ GÜÇLENDİRİYOR !

Başı sayfa 1'de

lattıkları ölüm orucunu ücretleri ödenene kadar sürdüreceklerini açıklayan işçiler, açlık grevini, şimdiye kadar olankilerden önemli bir farkla fabrika içinde oturarak gerçekleştiriyorlar. Toplu sözleşmeler imzalansa bile hak arama mücadelesi sürüyor. "Hak grevi"nden yoksun bırakılmış işçiler, patronların saldırılarını yeni mücadele yol ve yöntemleri geliştirerek yanıtlıyorlar.

Hükümet, Ereğli Demir Çelik'te işçi çoğunluğunun yetkili kıldığı sendikayı tanımamakta ısrar ediyor. Son olarak mahkeme, bir kez daha Otomobil-İş'in 4179 üye ile yaptığı başvuruyu reddetti. İşçilerin sendikaları aracılığıyla toplu sözleşme masasına oturmalarının 10 yıldır çeşitli yollarla engellendiği Ereğli'de, işletme yönetimi ikinci bir teşmil uygulamasına hazırlandıklarını açıkladı. Yetkili sendikanın belirlenmesi için en sancısız, en dolambaçsız yolun, doğrudan işçilerin oyuna başvurmak olduğunu savunan Otomobil-İş Sendikası'nın örgütlenme sekreteri, bu gelişmeler üzerine yaptığı açıklamada şöyle dedi: "Sayın Özal, özünde referandumu savunan bir kişi olarak ortaya çıkıyor. Madem bu yolu sağlıklı ve gerekli buluyor, işçilerin kendi sendikalarını seçme konusunda da referandum hakkını tanımalıdır."

Hükümet-büyük sermaye cephesinin, sendikal örgütlenmeyi yok etmek, örgütsüz kalacak emekçilere istediklerini dayatabilmek amacıyla başvurdukları işten atmalar sürüyor. Havza Karaduman kömür ocağında 58 işçi sendikaya üye oldukları gün işten atıldılar. İşçilerin örnek bir mücadele verdikleri NETAŞ'ta, patron 165 işçiyi işten attı. Böylece son bir ayda iş akitleri feshedilen işçilerin sayısı 314'ü buldu. Otomobil-İş Sendikası işten atılanların, Grev Komitesi'nde yer almış, temsilcilik yapmış, sendikal mücadeleye önderlik eden işçiler olduğunu açıklarken, sendika genel başkanı İlhan Dalkılıç işten atmaların ardında yatan maksadı şöyle özetledi: "Grevciler işten çıkarılarak, gözdağı verilmek istenmektedir."

93 günlük zorlu bir grev mücadelesini başarıyla yürüten ve sona erdiren NETAŞ işçileri, en temel hakları olan çalışma hakkına yönelik bu saldırıyı, işyerinin önüne siyah bir çelenk bırakarak kınadılar, boyun eğmeme kararlılıklarını servis arabalarını boykot ederek dile getirdiler.

İşçi ve sendikaların, insanca yaşama ve çalışma koşulları için yürüttükleri ekmek ve hak mücadelesi, hükümet-büyük sermaye cephesinin saldırıları altında yürüyor. Başlamış olan grevler sürüyor, yeni yeni işyerlerinde işçiler greve çıkıyor. Petrol-İş'e bağlı 63 işyerinde 10 bini aşkın işçi, polisin baskılarına, patronların mevcut yasaları çiğneyerek başvurdukları grev kırıcılığı girişimlerine rağmen, grevlerini başarıyla yürütüyorlar. Kale Kilit'de 650, Kale Vida'da 73 işçi "İşçinin onuru sermayeyi yenecektir!" belgisiyle greve çıktılar. 800 kişinin çalıştığı Spor Toto'da da, işçilerin yüzde 80'i greve evet oyu kullandı.

Mücadeleye atılan, çevrelerine mücadele azmi yayan grevciler, işçiler, sendikalar da çevrelerinden dayanışma görüyorlar. Mücadele dayanışmayı çekiyor, dayanışma mücadeleyi güçlendiriyor. Eskişehir Kılıçoğlu Tuğla Fabrikasında iki aydır grevde olan 560 işçiye Eskişehir Gıda-Koop ve Bozüyük İşçileri Tüketim Kooperatifi gıda yardımında bulundu. Kristal-İş Sendikası şube başkanı yaptığı konuşmada "İşveren anlasın ki, Kılıçoğlu işçileri yalnız değildir. Hakkımızı alıncaya kadar mücadelemiz sürecek" dedi ve bunun başarılmasında dayanışmanın büyük önem taşıdığını vurguladı. Eskişehir Barosu, bir dayanışma ifadesi olarak, Türk-İş merkezine yazdıkları mektup nedeniyle haklarında dava açılan Eskişehir'deki 18 sendika yöneticisinin savunmasını üstlendiğini açıkladı.

Hükümetin çalışanları her türlü haktan yoksun bırakmayı amaçlayan sosyal öç politikası yalnızca işçileri değil, tüm emekçileri hedefliyor. Hükümetin hazırladığı "yeni personel rejimi" taslağı bunun son örneğidir. Sözkonusu 'yeni personel rejimi'nin uygulamaya konması durumunda, şimdiye kadar sendikalaşmaları engellenmiş olan memurlar, bundan böyle "iyi çalışan-iyi çalışmayan" sınıflandırmasıyla tamamen siyasi iktidarın keyfi tasarrufuna terkediliyor, her türlü iş güvencesinden yoksul bırakılıyorlar. Yeni personel rejiminin getirdiği tehditlerle, katsayı artışı vaatlerinin birbirine karıştığı günlerde, başbakanlık tarafından bir yandan da memurlara Fakir-Fukara Fonu'ndan ödeme yapmanın yollarını araştırıldığı ortaya çıktı. Bu işin gerçekleşip gerçekleşmeyeceği bir yana, bu tür bir arayışın olması bile, hükümetin memurları ne denli yoksullaşmaya ittiğinin itirafıdır. Ama asıl korkuncu, hükümetin varmak istediği hedefi tüm çalışanları, emekçileri, alınterlerinin, emeklerinin karşılığını arayan ve alan değil de, "sadaka" verilecek, bunu kabullenecek bir kesim olarak görme özlemini yansıtmasıdır.

Emekçilere, işçi ve sendika hareketine yönelik sürdürülen bu planlı ve sistemli saldırılar ortamında, Özal ve ardındaki güçlerin yüzlerine taktıkları "demokratiklik" maskesi tümden iğreti duruyor. İşçi hak ve özgürlüklerinin tanınmadığı, Anayasa ve antidemokratik sendika, grev ve toplusözleşme yasaları ile özgür toplu sözleşme ve grev hakkının önünün kesildiği, sendikaların baskı altına alındığı bir rejime demokrasi denemez. Bu gerçeği İzmit mitinginde Türk-İş Genel Başkanı Şevket Yılmaz da şu sözleri ile dile getirdi: "Geçici 4. maddeyi değiştirmekle iş bitiyor mu? Nerede işçi haklarının önündeki engeller? Nerede kuşa çevrilen grev hakkı? Bunlar anayasada kalırsa, demokrasi mi olacak?"

Son politik gelişmeler, Özal hükümeti ve yandaşı güçlerin, ülkenin demokratikleşmesinin önünü almak, parlamenter görünümlü baskıcı, otoriter bir rejimi yerleştirmek için girişimlerini yoğunlaştırdığını gösteriyor. Kuşkusuz böylesi bir aşamada işçi ve sendika hareketinin ülke toplumsal ve politik yaşamına ağırlığını daha fazla koymasının, ülkenin geleceğini ilgilendiren ayrımsız her konuda sesini, görüşünü duyurmasının hem yakıcılığı, hem de olanakları artıyor.

Türkiye'de demokrasiye en fazla işçiler, emekçiler gereksinim duyuyorlar. O zaman işçiler ve onların örgütleri herkesten aktif olmalıdır. Emekçilerin en büyük ve en deneyimli yığın örgütleri olan sendikalar Evren-Özal yönetimine karşı ne kadar aktif bir mücadele yürütebilir, tabanlarını ne kadar harekete geçirebilirlerse demokrasi düşmanlarının planlarını bozmak o kadar güvence altına alınacak, demokrasinin kazanılması o kadar yakınlaşacaktır. Aynı zamanda, elde edilecek demokrasi işçi ve öteki emekçilerin hakları ile okadar uyum içinde olacak ve sendikaların yeni demokratik rejimde o kadar ağırlıklı bir yeri olacaktır.

Son olarak İzmit'te yapılan mitingte, Türk-İş Yönetim Kurulu ile Başkanlar Kurulu'nun ortak çağrısında tüm emekçiler, hükümete karşı demokratik yollardan mücadeleye çağrıldı. Bu çağrı, Türk-İş'in kendisine de sorumluluklar yüklüyor. Ve, sendikal hareketin demokrasi mücadelesine daha aktif katılmasını arzulayan herkese olanaklar sağlıyor. Açık ki, bu olanakları değerlendirebilmek için, sendikal birlik ve sendikal demokrasi istemi, sendikalararası dayanışma ve eylembirliği güçlendirilmelidir. Demokrasi mücadele sindeki etkilerini artırabilmeleri için, sendikalara, en geniş yığınların, en geniş toplum kesimlerinin hak ve özgürlüklerini savunmalarında, demokratik bir anayasa için, emekçiden yana bir ekonomik ve sosyal politika için seslerini kararlılıkla yükseltmelerinde yardımcı olunmalıdır. Bu amaçlar için mücadele eden tüm öteki güçlerle diyalog ve işbirliğine yönelmeleri desteklenmelidir.

Işçi ve sendika hareketi demokrasi mücadelesindeki yerini aldıkça güçlenecek, güçlendikçe Türkiye'ye demokratikleştirme mücadelesine, bu mücadelenin hedefine ilerlemesine yaptığı katkıyı artıracaktır.

ATILIM 15 Günlük Gazete, Herausgeber: Ermis Verlag, Satz/Dizgi, Umbruch/Tertip, Druck/Baskı: Eigene Herstellung, İsteme Adresi: Postfach 101016, 4300 Essen 1, Ödeme: Ermis Verlag, Stadtsparkasse Essen, BLZ 36050105, Knt. Nr. 712703, Fiyatı:1DM, Abone:1 yıllık 48DM

Nairobi'den Moskova'ya:
DÜNYA KADINLAR KONGRESİ: NÜKLEER SİLAHSIZ 2000 YILINA DOĞRU, BARIŞ-EŞİTLİK-GELİŞME İÇİN!

• Ayla TEKİN

"BM Kadın On Yılı"nın sona ermesi nedeniyle 1985'in ortalarında Nairobi'de toplanan Dünya Kadınlar Kongresi'nden bu yana henüz iki yıl geçti. Bu kongre boyunca binlerce kadının dile getirdiği yeniden bir araya gelme talebi, özlemi bu kez Moskova'da gerçekleşiyor. Aynı yıl sonunda toplanan Uluslararası Demokratik Kadınlar Federasyonu Konseyi bu eğilimi gözönüne alarak 1987 yılında Moskova'da Dünya Kadınlar Kongresini toplama kararını almıştı. 23-27 Haziran tarihleri arasında toplanacak bu kongreye gösterilen büyük ilgi, kotaları aşan talep, söz konusu kararın ne kadar yerinde olduğunu gösteriyor. Moskova'da yapılacak kongrenin ana belgisi, taşıdığı tarihsel önemi ifade ediyor: "Dünya Kadınlar Kongresi: Nükleer Silahsız 2000 Yılına Doğru, Barış-Eşitlik-Gelişme İçin!" 21. yüzyıla nükleer silahlardan arınmış bir dünya olarak girebilmek için ardı ardına yapılan yapıcı ve gerçekçi önerilerin sahibi bu başkent, bir kez daha binlerce kadının insanlığın en yakıcı ve acil talebinin çözümüne katkıda bulunmak amacıyla biraraya gelmesine yardımcı oluyor.

UDKF, Kongrenin amacını dünya kadınlarına şöyle açıklıyor: "Yaşamın ve insanlığın geleceğini bir nükleer savaş tehditine karşı korumak, sürekli ve kalıcı barış sağlamak, halkların ulusal bağımsızlık egemenlik, gelişme, adalet ve toplumsal ilerleme hakkını, kadınların eşitliğini garanti altına almak...

Bunlar çağımızın en ivedi görevleridir. Bu da tüm ilerleme, barış güçlerinin, dünyadaki tüm erkek ve kadınların ısrarlı ve birlikte hareketlerini gerektiriyor. Tüm kadınları ikibin yılına nükleer silahsız, eşitlik ve toplumsal ilerleme koşullarında girmesi için, insanlığa kendi katkılarını sağlamaya çağırıyoruz. Sizleri, barış, adalet ve saygın bir dünya yaratmak için ortak savaşımda birleşmeye çağırıyoruz."

Kongre'nin hazırlık çalışmaları

Hazırlık çalışmalarının başlamasından bugüne dek UDKF, uluslararası, ulusal ve bölgesel örgütlerle ilişkiye geçerek 30'a yakın ikili ve çok yönlü görüşmeler, toplantılar yaptı. UDKF Genel Başkanı Freda Brown'ın da ifade ettiği gibi "Son on yıllık deneyimi gözönüne alan UDKF bu kongreye en geniş güçleri katmaya ve diğer örgütlerin görüşlerini dikkate almaya önem verdi."

UDKF'ye üye ulusal örgütlerin yanısıra, 17 uluslararası örgüt hazırlık çalışmalarına katıldı. Uluslararası Kadınlar Konseyi, Uluslararası Kadınlar İttifakı, Barış ve Özgürlük İçin Kadınlar, Uluslararası Aile Planlaması Federasyonu, Sosyalist Enternasyonal Kadınları bunlardan birkaçı. Kongre bu anlamda, tüm ulusal, bölgesel, uluslararası hükümet dışı örgütlere, Birleşmiş Milletler ve onun uzman örgütlerine, tüm farklı politik ve ideolojik görüş temsilcilerine, tüm dinsel inanç temsilcilerine, barıştan ve silahlanma yarışına son verilmesinden yana, silahlanmaya ayrılan kaynakların yüzyılımızda, açlık, hastalık ve yoksulluk çeken milyonlarca insan için harcanmasını isteyen istisnasız herkese açık olacak. Herkesin görüşünü özgürce açıklayabileceği Moskova Kongresi, görüş ve deney alışverişinin sağlanmasına, özel ilgi alanları dahil her konunun yapıcı ve olumlu bir atmosfer içinde tartışılmasına olanak sağlayacak.

Öngörülen çalışmalar

Kongrenin ana çalışma konuları şu 8 komisyonda toplanıyor:

1- Silahsızlanma ve barış için kadınlar
2- Çalışma hayatı ve kadınlar
3- Toplumda kadınlar
4- Aile-çocuklar ve kadınlar
5- Kendi kaderini tayin, bağımsızlık ve ulusal kurtuluş için mücadele ile kadınların bağı
6- Gelişme sorunları ve kadınlar
7- Eğitim ve kadınlar
8- Nairobi'de benimsenen "Geleceğe Yönelik Stratejilerin" uygulanmasında hükümetler dışı örgütlerin birlikte çalışmaları ve rolleri.

Komisyonların yanısıra tartışma merkezleri, bilgi verici toplantılar, çalışma grupları, dayanışma toplantıları ve özel ilgi gruplarının biraraya gelmesi de gerçekleştirilecek. Tüm katılımcıların biraraya geleceği plenum toplantıları ise sadece açılış ve kapanışta yapılacak.

Tartışma merkezleri komisyonlara paralel olarak çalışacaklar. Merkezlerden birinde kadınların haklarının çiğnenmesi ile ilgili "Hearing"ler (Duruşmalar) yer alacak. Bu duruşmalar özellikle işgal altında olan bölgelerdeki, saldırıya uğrayan ülkelerdeki, diktatörlüklerin hüküm sürdüğü, ırkçılık ve ayrımcılığın olduğu ülkelerdeki kadınların seslerini duyurabilecekleri oturumlar olacak.

İki önemli konu

Kongre'de ele alınacak konulardan biri de 1985'te Nairobi'de benimsenen "Geleceğe Yönelik Stratejilerin" uygulanmasında hükümetler dışı örgütlerin birlikte çalışmaları ve rolleri. 15-27 Temmuz tarihleri arasında Nairobi'de Birleşmiş Milletler tarafından Kadın On Yılı dolayısıyla düzenlenen Dünya Konferansında, katılımcı tüm ülke delegasyonlarının üzerinde anlaştığı "Kadınların Gelişmesi İçin Geleceğe Yönelik Stratejiler" adlı bu belge 21. yüzyıla dek kadınlar için neler yapılması gerektiğini özlü bir biçimde ifade etmektedir. Belge hem 1975-1985 Kadın On Yılının değerlendirmesini yapmakta hem de 2000 yılına dek Kadınların Eşitlik, Barış ve Gelişme belgisinin yaşama geçirilmesi amacıyla alınması gereken önlemleri sıralamaktadır. (İngilizcesi 90 sayfa olan bu belgenin, her okuyanın anlayacağı şekilde sade ve çarpıcı bir metin halinde Türkçeye kazandırılması son derece yararlı olacaktır.) Kuşkusuz bu belgenin hükümetler üzerindeki tek yaptırım gücü, 8 Mart 1986'da TBMM başkanlığına verilen ve 7 bini aşkın imza toplayan "Kadınlara Karşı Her Türlü Ayrımcılığın Önlenmesi Uluslararası Sözleşmesi"nde olduğu gibi, kamuoyunun, kadınların ve diğer örgütlerin baskısı olacaktır.

Bu yönüyle Moskova Kongresi, gerek 2000 yılına yönelik stratejilerin, gerekse hükümetler açısından da zorlayıcı bir belge niteliğinde olan "Kadınlara karşı her türlü ayrımcılığın önlenmesi uluslararası sözleşmesi"nin yaşamda uygulanabilirliği için neler yapıldığı ve yapılabileceği konusunda çok değişik politik, ekonomik ve sosyal koşullara sahip ülkelerin deneylerini görmek, öğrenmek ve ortak tavır alıp geliştirmek açısından da önemli bir platform olacaktır.

Kuşkusuz, en ilgi çekici merkezlerden biri de ilk kez böylesi bir forum da açılacak olan "Kadınlar ve Sosyalizm" konulu merkez olacak.

Büyük Ekim Devrimi'nin 70. yıldönümünde, Sovyetler Birliği'nin başkentinde açılacak bu merkez, dünyanın dört bir yanından kongreye katılacak çok değişik politik görüşten kadınların reel sosyalizmin kadınlara neler sağladığına tanıklık etmelerine, bu kazanımların çok yönlü irdelenmesine olanak sağlayacak. Bu kimi önyargıların, en azından azaltılması, kadın ve erkek arasındaki sosyal eşitsizliğin kaldırılması ve cinsler arasındaki eşitsizliğin çözümü için adım adım neler yapıldığı ve yapılmakta olduğu somut olarak tartışılacak, değerlendirilecek. Bu niteliğiyle Moskova Dünya Kadınlar Kongresi, yeryüzünde her tür eşitsizliğin, sömürünün ve baskının ortadan kalkmasının yolunun sozyalizmden geçtiğine inanan kadınlar kadar, kadınların yaşamın her alanında eşit ve özgür olmasına inanan, bunun için mücadele eden her kişi görüş ve örgüt temsilcisi için de eşsiz bir öğrenme ve esin kaynağı oluşturacak. Dünyanın her yerindeki kadınların özgürlüğü için çalışanların güç ve işbirliğine katkıda bulunacak.

Arkası 7. sayfada

ATILIM
Kurucusu: İ.Bilen
YURTDIŞI EKİ
Türkiye Komünist Partisi Merkez Komitesi organı
1 Haziran 1987

Seçim hakkı

Batı Avrupa'nın hemen bütün ülkelerinde Türkiyeli işçilerin 1988 seçimlerinde oy kullanabilmeleri için çalışmalar başlatıldı. Federal Almanya, Hollanda, Fransa, Danimarka, Belçika, Avusturya, Batı Berlin, İsviçre, İsveç, İngiltere ve Norveçte çalışan 11 işçi örgütü yayınladıkları ortak çağrıda önümüzdeki genel seçimlerde oy kullanabilmek için bir kampanya hedeflediklerini açıkladılar. Sözkonusu çağrıda seçimlere katılma hakkının temel yurttaşlık haklarından biri olduğu belirtiliyor ve yurtdışındaki Türkiyeli işçilerin bulundukları yerlerden oy verebilmeleri isteniyor. Federasyonlar seçim hakkının elde edilebilmesi için bütün örgüt ve kişilerle hiçbir önkoşul ileri sürmeden birlikte çalışmaya hazır olduklarını da vurguluyorlar.

Bu çağrının yayınlanmasından kısa bir süre sonra Özal hükümetince hazırlanan yeni seçim yasası çıkarıldı. Basında çıkan haberlere göre yeni seçim yasası bir yandan seçmen yaşını 20'ye indirirken öbür taraftan da yurt dışındaki işçilere gümrük kapılarında oy kullanma hakkını veriyor.

Böylece ANAP bile yurt dışındaki işçilerin seçime katılmalarının haklı bir istek olduğunu kabul etmek zorunda kaldı. Fakat seçim hakkını sağlamak için hiç bir pratik değeri olmayan önlemler dışında (gümrük kapılarında oy kullanmak, olsa olsa "indirimli otobüs seferleri" ve benzeri yollarla oy satın almayı hesaplayan ANAP'ın işine yarar) ciddi bir adım atmaya niyeti olmadığını da gösterdi.

Bir yurttaştan oy vermek için gidiş-geliş en az 4000 kilometrelik yolu göze almasını istemek nerede görülmüş? Dövizlerimizi toplamak için Avrupa'nın her yerine banka şubeleri açılabiliyor, fakat sıra oy vermeye gelince gümrük kapılarına kadar gitmemiz isteniyor. Seçim sandıklarını gümrük kapılarına koymak mümkünse, neden Avrupa'nın büyük şehirlerinde belirlenecek yerlere yerleştirmek mümkün olmasın?

Yurt dışındaki işçilerin karşı karşıya kaldıkları sorunların bir çoğu Ankara'da alınan kararlarla bağlıdır. Oy hakkının sağlanması yurt dışındaki işçilerin gerek hükümet, gerekse muhalefet üzerindeki etkisini kat kat artıracaktır. Görülmesi zor olmayan bu gerçeği geniş bir şekilde propaganda ederek ve "seçim hakkı sağlanmalı" diyen herkesin desteğini kazanmayı hedef alan bir yaklaşımla önümüzdeki genel seçimlerde bulunduğumuz ülkelerden oy kullanma hakkını elde etmek için güçlü bir kampanya örgütlenebilir.

Türkülerimiz de kardeştir

WDR Köln Radyosu'nun 31 Mayıs günü kent belediyesiyle işbirliği içinde Köln Filarmoni Salonu'nda düzenlediği *Mikis Theodorakis - Zülfü Livaneli* konseri Türk-Yunan dostluğuna önemli bir katkıda bulundu. 2000 kadar Türkiyeli, Yunanlı ve Alman konuğun büyük bir coşkuyla izlediği müzik şöleninde iki ünlü sanatçının yanısıra birçok diğer sanatçı da Nazım Hikmet'ten, Theodorakis, Zülfü Livaneli ve Sabahattin Ali'den parçalar sundular. Iki kardeş halkın dostluğu için Atina ve Istanbul'da kurulan komiteleri desteklemek için imzaların toplandığı konserin akabinden bir ortak çağrı yayınlayan Theodorakis ve Livaneli'nin yardımıyla yurtdışında da halklarımızın dostluğu için bir komitenin kurulmasının ilk adımları atıldı.

OSTERN EYLEMİNDEN

M.Bilir/FAC

Her yıl olduğu gibi bu yıl da kentimizde geleneksel Ostern yürüyüşü görkemli bir şekilde yapıldı.

Bu yıl daha çok insanın barış için meydanları doldurduğunu gördük.

Eylem hazırlıklarına nisbeten erken başlandı. Hedefli bir çalışma ile "bu yıl barış eylemine ne yapar da fazlada bir kişiyi daha katabilirim"in altı defalarca çizildi. Önemi vurgulandı.

Ancak eylem günü, bu yapılması gerekenler pratikte göstermedi kendini.

Çevremizden hiç mi yeni insan katılmadı? Katıldı elbette. Genelinde eylem başarısız bir eylem miydi? Hayır.

Ama genelinde iyiydi deyip işin içinden çıkmamalı. Herşeyden önce kendimize, kendi yaptıklarımıza bakmalıyız. Kaldı ki, yürüyüşe katılmayan parti üyeleri de olmuştur. Ama soralım kendimize, bizim katılmadığımız bir eyleme çevremizdeki insanları katabilir miyiz?

"Yığınlar bizim ne dediğimize değil, ne yaptığımıza bakıyorlar". Ve yine yığınlardan öğreniyoruz.

"Madem bu kadar önemli, sen neden katılmıyorsun?".

Başarıların yanında, bu eksiklikleri de görmeli ve üstesinden gelme sürecini kısaltmalıyız.

DİBAF-FİDEF BİRLİĞİNE DOĞRU ADIMLAR

Federal Almanya Türkiye İşçi Dernekleri Federasyonu FİDEF ve Demokrasi İçin Birlik Türkiye Avrupa Federasyonu DİBAF iki işçi örgütünün birliği konusunda somut adımlar attılar. 2-3 Mayıs'da Düsseldorf'da yapılan DİBAF 3. Büyük Kongresi'nde Genel Yönetim Kurulu birliğin sağlanması için girişimlerde bulunmakla görevlendirildi. Oybirliğiyle alınan bu karar üzerine DİBAF yönetimi FİDEF'e bir yazıyla başvurdu. 9-10 Mayıs'ta yine Düsseldorf'da toplanan, bir DİBAF heyetinin de hazır bulunduğu FİDEF 13. Temsilciler Kurulu birlik konusunu görüştü ve bu doğrultuda adımlar atmak için oybirliğiyle Genel Yönetim Kurulu'na tam yetki verdi.

Organları tarafından yetkilendirilen federasyon yönetimleri geçtiğimiz haftalarda sık sık biraraya gelerek sözkonusu örgütsel birliğin içeriksel, biçimsel ve diğer örgütlerle eylem birliği sorunlarını ayrıntılı olarak tartışmaya başladılar. Birlik anlayışı çerçevesinde DİBAF ve FİDEF 1988 seçimlerinde, yurtdışındaki işçilerimizin bulundukları yerde oy kullanmasına yönelik bir kampanyayı birlikte düzenleme kararı aldılar. Daha geniş kesimlere, diğer işçi örgütlerine ve sol güçlere de birlik çağrısında bulunan bu federasyonların birleşme çabalarını partimiz yürekten selamlıyor, yurtdışındaki işçilerimizin sorunlarının çözümü için birlikten başka alternatifin olmadığına işaret ediyor.

ÇALIŞMALARIMIZI GÖZDEN GEÇİRDİK

Tomurcuk/Fransa

Fransa'nın doğusunda yer alan bölgemizde "Çalışma grupları"nın ortak bir toplantısı yapıldı. Toplantıda geçmiş dönemin bir bilançosu çıkarılarak tartışmaya açıldı. Eleştiri ve özeleştiri ilkesinin en iyi biçimde uygulanmasına çalışıldığı toplantımızda, eksikliklerimizin altı açık yüreklilikle çizildi. Çalışma gruplarında yer alan arkadaşlar olarak bilinç seviyemizin yükseltilmesi için sebatkar bir çalışma gösterilmesi gerektiği vurgulandı. Kendi yaratıcılığımızı kullanmayarak yukarıdan gelecek direktifleri beklemenin hata olduğu belirtildi. Kollektif bir çalışma yerine bireysel çalışmanın daha ağır bastığı, bunun ise bazı arkadaşlarımızı gereksiz şekilde fazla yıprattığı dile getirildi. Gruplarda belli bir otorite boşluğunun doğduğu ve somut işsomut görev ilkesinden ziyade, plansız, her alanda görev yapmanın getirdiği bir karışıklık olduğu saptandı.

Bu saptamalar temelinde çalışmalarımızı yeniden düzenledik. Somut görev dağılımı yapıldı. Grup içerisinde kollektif çalışma anlayışını gerçekleştirmek için adımlar attık. İlk adım olarak bugüne kadar tek kişi tarafından dağıtılan yayınların bundan sonra, bu işle sorumlu tek bir arkadaş yerine gruptaki arkadaşların tümü tarafından dağıtılmasına karar verildi. Her arkadaş gidebileceği kişi ve dağıtabileceği yayın adedini söylediğinde, dağıtılamayan yayınların bir anda tükendiği görüldü. Yine bundan böyle çalışma grubunun her 15 günde bir sistemli ve düzenli toplantılar yapması karar altına alındı. Aynı şekilde her toplantıda geçmiş çalışmaların değerlendirilmesinin yapılması ve programlı bir çalışmanın yaşama geçirilmesi hedefi öne kondu. Tüm arkadaşların onayıyla Türkiye'ye her ay düzenli bağış gönderme kararı alındı. Inanıyorum ki, böylesi bir çalışma bizi daha çok aktifleştirecek ve gelişmemize yardımcı olacaktır.

DAYANIŞMA VE ÖZVERİ

Toroslu/FAC

Kalemi kaygın, dilediğini bir çırpıda yazıya dökebilen biri değilim. Ama 1987 1 Mayıs'ında izlediğim örnek bir özveriden sonra bu yazıyı yazmayı gerekli buldum.

Evet, dünya işçilerinin birlik, mücadele ve dayanışma günü olan bir 1 Mayıs'ımızı daha geride bıraktık. Şili'deki faşist diktatörlük altındaki işçinin Güney Afrika'da ırkçı rejimin zindanındaki Mandela'nın, Beyrut'taki ananın-bacının, Amerika'da çöp kutusunda yiyecek arayan emekçinin 1 Mayıs'ı nasıl karşıladığını burada uzun uzun anlatmama gerek yok. Ülkemiz Türkiye'de, işçisi, emekçisi, aydını, öğrencisi, köylüsü, kentlisi, memuru esnafı çok değişik şartlarda yaşadı, kutlanması diktatörlükçe yasaklanan 1 Mayıs'ı. Kimimiz Evren-Özal diktatörlüğünün zindanlarında- belki de işkence masasında, kimimiz grev alanında- belki de grev gözcüsü olarak, kimimiz okulda- belki de ölüm orucuna işçi olarak gurbette ve kimimiz sürgünde karşıladık, kutladık şanlı 1 Mayıs bayramımızı.

Merkez Komitemiz 1 Mayıs açıklamasında "Bu 1 Mayıs'da çalışan işçi işten atılana, sözleşmesi bağlanan grev yapana, özgür olan tutukluya kardeş elini uzatsın!" diyordu. Merkez Komitemiz açıklamasında, işsiz yoldaşa, grevci yoldaşa, tutuklu yoldaşa elinizi uzatın demiyor, hiçbir politik görüş farkı gözetmeden işsizlerle, tutuklularla, grevcilerle dayanışma görevini öne koyuyordu. Peki bu görev bizim önümüze yeni konulan bir görev midir? Elbette değil. Şöyle bir geriye gidersek; 5. Kongre kararımız var bu konuda, yapılan her MK Plenumu bu konuyu yani dayanışmayı ele alıyor ve ana görevle arasına koyarak altını çiziyor. Kaldı ki, sömürü ve baskı düzeni sürdükçe dayanışma sadece 1 Mayıs'dan 1 Mayıs'a ele alınan günübirlik bir iş de değildir. Dayanışma süreklilik isteyen, yaşanılan koşullara göre biçimi değişen, biçimi ne olursa olsun özveri ile iç içeliği sağlanmadan somutlanmayan politik içerikli bir görevdir. MK' miz buna, 1 Mayıs açıklamasında çarpıcı bir cümle ile değinmiş, böylesi özel bir günde görevi yinelemiştir.

Sözü uzatmama gerek yok. Biz parti örgütleri olarak, tek tek yoldaşlar olarak ve sempatizanlar olarak MK'mizin 1 Mayıs'ta öne koyduğu görevi gerçekten yerine getirebildik mi? Görevin yerine gelmesi için özveri gösterebildik mi? Kardeş elimizi, yaşamın her alanında Evren-Özal diktatörlüğüne karşı, iş ekmek, özgürlük, barış ve demokrasi mücadelesini yükseltenlere uzatabildik mi? Ikircimsiz yanıt verebilirim ki, benim bulunduğum şehirdeki parti örgütü, partili yoldaşlar ve parti sempatizanları bunu başarıyla yapabildiler. Her şeyden önce, parti örgütü ciddi bir planlama yapmıştı. Nasıl olsa 1 Mayıs her yıl kutlanıyor, öyleyse yoldaşlar da ne yapacağını biliyor dememiş planlamaya, her bir yoldaş ve sempatizanının görevini somut olarak belirlemeye ağırlık vermişti. Burada özellikle kadın yoldaş ve sempatizanların özverisine değinmek istiyorum. Bayan yoldaş ve sempatizanlar bu 1 Mayıs'ta, 12 Eylül öncesi Metalurji işçilerinin grevini desteklemek için kendi el emeklerini satarak özveri örneği gösteren İKD üyelerinin geleneğini sürdürdüler. Evlerinde kendi yaptıkları yemekleri 1 Mayıs eğlencesinin yapıldığı yerlere taşıdılar, uyku, dur-durak bilmeden, küçücük bebelerinin eteklerinden çekiştirmelerine aldırmadan bunları sattılar, gelir elde edip Türkiye'ye göndermenin örnek dayanışmasını ve özverisini gösterdiler.

Öyle ya, ülkede, nice sınıf kardeşleri diktatörlüğün zindanlarında, grev boylarında, üniversite ve yüksek okullarda, devlet dairelerinde kısacası yaşamın her alanında Evren-Özal rejimine karşı mücadele vermiyorlar mıydı? Alman ilaç, Netaş, Derby işçileri aylarca grev boylarında savaşmamışlar mıydı, savaşarak haklarını söke söke alarak geleceğin grev mücadelesine yolu açmamışlar mıydı? Bugün de Petrol-İş, Kristal-İş sendikası binlerce işçi grev alanlarında değil miydi? Üniversite gençliği, YÖK'ün baskılarına karşı yiğitçe direnmiyor muydu? Bütün bu mücadeleyi yürütenler, kovuşturulup, tutuklanıp, işkence görüp, işten atılmıyor muydu?

Öyleyse yurt dışında bulunmak, çalışmak, baskı ve terörden uzak olmak, hem de ülkedeki mücadeleye somut dayanışmada bulunmamak olur muydu?

İşte yoldaşlarımız bu inanç, bu bilinç ve özveri ile MK'mizin görevini yerine getirdiler. Zaten 1 Mayıs'ın şanına yaraşır bir dayanışma böylesi, özveride bulunmadan gerçekleşemezdi. Bu görevi alnımızın akıyla yerine getirdik. Dayanışmanın sürekli olduğunun bilincindeyiz. Hiçbir direktif beklemeden, demokrasi için, hak aramak için verilen her mücadele ile dayanışmamızı yükselteceğiz.

Türkiye'de mücadele verenlere, işçi arkadaş, öğrenci kardeş, grevci dost, tutuklu yiğit yoldaş-arkadaş direnin, yalnız değilsiniz.

Haber ve yazılarınızı aşağıdaki adrese gönderebilirsiniz. Mektuplarınızda kimliğinizi açığa vuran, saklı kalması gereken bilgilere yer vermemelisiniz!
Yazışma adresimiz:
BOX 16 367 S 103 27
Stockholm-İSVEÇ

HİÇ BİR ŞEY BOŞA GİTMİYOR

Özlem Özge/Paris

Bu seneki 1 Mayıs'ı yığınsal olarak kutladık. Her sene böyle kutluyorduk. Ama bu sene önceki yıllara oranla iki katıydık. 400 kişi yürüdük. Yürüyüş kolumuzda işçilerin ve kadınların çoğunluğu göze çarpıyordu. Çoluk çocuk hep birlikte yürüdük.

Türkiye'deki hareketlenme, demokrasi savaşımının yükselmesi, Türkiyeli göçmenleri olumlu yönde etkiliyor. Göçmenler ülkemizdeki demokrasi savaşımına daha fazla ilgi gösteriyor. Bu ilgi giderek artıyor.

Bu yılki çalışmalarımızda, parti kollektifimiz önceki senelere oranla daha düzenli çalıştı. Önümüze düzenli ve somut amaçlar koyduk. Tek tek her parti yandaşına ulaşmayı amaçladık. Yığın örgütünün çalışmalarını güçlendirme kararı aldık. Her parti yandaşının içerisinde çalıştığı yığın örgütünün çalışmalarına katkısını artırmayı amaçladık. Çeşitli alanlarda yürüyen çalışmalarımızı birleştirdik. Tüm bu çalışmalarımızın sonuçlarını 1 Mayıs'taki katılımımızda gördük.

Planlı ve sabırla yürütülen çalışmalar sonuç veriyor. Yapılan hiçbir şey boşa gitmiyor. Biz bu 1 Mayıs'ta bunu gördük. Uzun bir süreden beri çalışma yürüttüğümüz bir alandan işçiler yürüyüşümüze katıldılar. Daha önce bu alanda çalışma yürüten TKP yandaşları, çalışmalarının sonuçlarını kısa sürede göremeyince 'Acaba boşuna mı çalışıyoruz' diye soruyorlardı. Ancak hiçbir şeyin boşuna gitmediğini çalışmalarımızda görüyoruz.

1 Mayıs çalışmalarında başarılı yanlarımız yanında eksikliklerimizi de görüyoruz. Daha başarılı olmak, partimizin yığın bağlarını güçlendirmek için eksikliklerimizi, yarım kalan çalışmalarımızı, yerine getiremediğimiz işlere de bakmalıyız. Var olanla yetinemeyiz. Olanaklarımızı nasıl değerlendirdik? Daha iyi nasıl çalışabilirdik? Bu sorulara gerçekçi yanıtlar verebiliriz.

Daha planlı ve kollektif çalışabilirdik, ancak böyle çalışınca başarılı olabiliyoruz. Partililerin, parti yandaşlarının çalışmalara katılımını daha da yükseltebiliriz. Ne yapmamız gerektiği yeterince açık olunca, tek tek her yoldaşın yapacağı işler belli olunca, parti yandaşları daha fazla sorumluluk aldıkça, söz ile iş birbirine daha da yakınlaştıkça başarımız artacaktır.